

แผนการใช้ที่ดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

สถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กันยายน 2564

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1
1.5 นิยามศัพท์	2
1.6 คำสำคัญ	3
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	4
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	4
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	4
2.3 ประวัติและเอกลักษณ์	6
2.4 สภาพภูมิประเทศ	6
2.5 สภาพภูมิอากาศ	6
2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	10
2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	14
บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติในตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา	18
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	18
3.2 ทรัพยากรน้ำ	18
3.3 ทรัพยากรดิน	22
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	30
4.1 หลักการ	30
4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	30
4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	34
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	35
5.1 ทรัพยากรดิน	35
5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน	35
5.3 ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน	35
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	43
6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล	43
6.2 นโยบายแห่งรัฐ ในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา	43
6.3 แผนการใช้ที่ดิน	45
6.4 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน	57

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	59
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	59
7.2 ตัวชี้วัด	59
เอกสารอ้างอิง	65

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศ จังหวัดนครราชสีมา (ปี พ.ศ.2546-2561)	8
ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	12
ตารางที่ 3-1 คุณภาพและอัตราการให้น้ำของน้ำใต้ดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	19
ตารางที่ 3-2 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	26
ตารางที่ 3-3 สมบัติดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	28
ตารางที่ 4-1 บ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	32
ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	40
ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	43
ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดิน	55
ตารางที่ 6-3 ตัวอย่างการเปรียบเทียบระบบการปลูกพืชก่อนและหลังมีแผนการใช้ที่ดิน	58
ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการ ในปีงบประมาณ 2565	60
ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานที่สนับสนุนในเขตการใช้ที่ดิน	61
ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงาน และงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา แผน 4 ปี (ปี 2565-2568) หน่วยงานสถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา	63

สารบัญรูป

		หน้า
รูปที่ 2-1	ที่ตั้งอาณาเขตตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	5
รูปที่ 2-2	สภาพภูมิประเทศตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	6
รูปที่ 2-3	เส้นชั้นน้ำฝนในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2531-2560) ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	9
รูปที่ 2-4	กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร นครราชสีมา พ.ศ. 2532 -2561	10
รูปที่ 2-5	สภาพการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	13
รูปที่ 3-1	อุทกธรณีวิทยาตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	20
รูปที่ 3-2	อัตราการให้น้ำของหินอุ้มน้ำตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	21
รูปที่ 3-3	ทรัพยากรดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	25
รูปที่ 4-1	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	33
รูปที่ 4-2	ระบบการปลูกพืช ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	34
รูปที่ 6-1	เขตการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา	56
รูปที่ 6-2	ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน	57

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72(1) ได้มีการบัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ 6 เมษายน พ.ศ.2561 มีแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบลจำนวน 7,225 ตำบล ให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ.2565 ตลอดจนนำแผนการใช้ที่ดินตำบลไปสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศดังกล่าวข้างต้น สถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง อำเภอกองจังหวัดนครราชสีมา ขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การใช้ที่ดินในตำบลโนนเต็ง อำเภอกอง จังหวัดนครราชสีมา มีผลตอบสนองสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่และเป็นไปอย่างยั่งยืน

1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.3.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2563 – 30 กันยายน 2564

1.3.2 สถานที่ ตำบลโนนเต็ง อำเภอกอง จังหวัดนครราชสีมา

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ทบทวนเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิที่จะนำมาวิเคราะห์และใช้ในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ดังนี้

(1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

(2) ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน พืชหลักหรือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้ รายจ่าย ประชากร โครงสร้างประชากร การศึกษา ฯลฯ

(3) นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดน แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลหรือแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล (ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ดำเนินการ)

1.4.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรในตำบล

1.4.3 ประเมินคุณภาพที่ดิน

1.4.4 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำ PRA ร่วมกับสภาพการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดิน ผลจากการประเมินคุณภาพที่ดิน และ *กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน* (ตามอำนาจหน้าที่ของกรมฯ)

1.4.5 สํารวจข้อมูลทั้ง กายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในพื้นที่ตำบลที่ดำเนินการเพิ่มเติมตามประเด็นปัญหา และความต้องการจาก PRA ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล

1.4.6 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.7 รับฟังความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อร่างแผนการใช้ที่ดิน

1.4.8 ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน

1.4.9 นำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ เป้าหมายที่สำคัญ คือ

(1) การที่สภาตำบล หรือ สภาเทศบาลนำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินเข้าไปบรรจุ ในแผน 3 ปี โดยสภาเทศบาล หรือ สภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งงบประมาณของเทศบาล หรือองค์การบริหาร ส่วนตำบลดำเนินการ เช่น งบประมาณจัดพื้นที่ปลูกพืชคลุมดิน ซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในพื้นที่ตำบลนั้น เป็นต้น

(2) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินเขตต่างๆ โดยมี งบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

(3) กิจกรรมของส่วนราชการต่างๆ ที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกรและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เช่น การผลิตพันธุ์ข้าว การขุดเจาะบ่อบาดาล เป็นต้น

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ที่ดิน (Land)

“**ที่ดิน**” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไปและให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บางลำ น้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย (มาตรา 4 ประมวลกฎหมายที่ดิน)

“**ที่ดิน**” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง “ชีวมณฑลบนพื้นผิวโลก ประกอบด้วย ชั้นบรรยากาศ ชั้นดิน ชั้นหิน ลักษณะความลาดเทของพื้นที่ ลักษณะทางอุทกศาสตร์ พืช สัตว์ และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน” (FAO, 1993)

“**ที่ดิน**” หมายถึง พื้นที่หนึ่งๆ ที่อยู่บนผิวของของโลก ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนั้นที่ดินจึงไม่ได้หมายถึงดิน เพียงอย่างเดียวแต่จะหมายถึงรวมถึงลักษณะภูมิสัณฐาน (landforms) ภูมิอากาศ (climate) อุทกวิทยา (hydrology) พืชพรรณ (vegetation) และสัตว์ (fauna) ซึ่งการปรับปรุงที่ดิน (land improvement) ได้แก่ การทำชั้นบันได และการระบายน้ำ เป็นต้น (FAO, 1993)

1.5.2 ดิน (Soil)

“**ดิน**” หมายความว่ารวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับเนื้อดิน ด้วย (มาตรา 4 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551)

“**ดิน**” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึงเทหวัตถุธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นบนพื้นผิวโลกเป็น วัตถุที่ค่าจูนการเจริญเติบโต และการทรงตัวของต้นไม้ ประกอบด้วยแร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ มีลักษณะชั้น แตกต่างกัน แต่ละชั้นที่อยู่ต่อเนื่องกันจะมีแนวสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามขบวนการกำเนิดดิน ที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำร่วมกันของภูมิอากาศ พืชพรรณ วัตถุต้นกำเนิดดิน ระยะเวลา และความต่างระดับของ พื้นที่ในบริเวณนั้น (FAO 1974: 39-40)

“**ดิน**” อินทรีย์วัตถุและอนินทรีย์วัตถุที่ไม่จับตัวแข็งเป็นหินซึ่งปกคลุมพื้นผิวโลก ซึ่งเป็นผลมาจาก ปัจจัยด้านการกำเนิดและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ภูมิอากาศ สิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) สภาพภูมิประเทศ วัตถุต้น

กำเนิด และระยะเวลา ความเหมาะสมต่อการผลิตพืชของดินแตกต่างกันเนื่องมาจากลักษณะและสมบัติทางกายภาพ เคมี ชีวภาพ และสัณฐาน (คณะกรรมการจัดทำพหุกรรมปฐพีวิทยา, 2551)

1.5.3 การใช้ที่ดิน

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง การจัดการที่ดินตามที่มีมนุษย์ต้องการ ซึ่งรวมทั้งการใช้ที่ดินในชนบท เขตชานเมือง และเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น (FAO, 1993)

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง ผลของความพยายามของมนุษย์ ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพพื้นที่ของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง (Vink, 1975)

1.5.4 การวางแผนการใช้ที่ดิน

“การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) ได้ให้ความหมายของการวางแผนการใช้ที่ดินว่าเป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลง ที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เป็นการกำหนดทิศทางของการลงทุน แนวทางของการพัฒนาเทคโนโลยี และเป็นการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานต่างๆ ให้ดำเนินการอยู่ในภาพรวมเดียวกัน และเป็นการเพิ่มศักยภาพทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ (NRC, 1975 และ ADB, 2012)

1.5.5 “เศรษฐกิจที่ดิน” หมายความว่า ภาวะความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

1.5.6 “เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.5.7 “การชะล้างพังทลายของดิน” หมายความว่า ปรากฏการณ์ซึ่งที่ดินถูกชะล้างกัดเซาะพังทลายด้วยพลังงานที่เกิดจากน้ำ ลม หรือโดยเหตุอื่นใดให้เกิดการเสื่อมโทรม สูญเสียเนื้อดิน หรือความอุดมสมบูรณ์ของดิน

1.5.8 “การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกันรักษาดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของดินและการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาคุณธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินในการเกษตรกรรม

1.6 คำสำคัญ

“ชาวโนนเต็ง เล็งเห็นคุณค่าทรัพยากรดิน สร้างท้องถิ่นมั่นคง”

บทที่ 2

ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลโนนเต็งตั้งอยู่ในเขตอำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของที่ว่าการอำเภอ อยู่ห่างออกไปประมาณ 7 กิโลเมตร มีเนื้อที่โดยประมาณทั้งตำบล 52.14 ตารางกิโลเมตร หรือเท่ากับ 32,587 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อดังรูปที่ 2-1

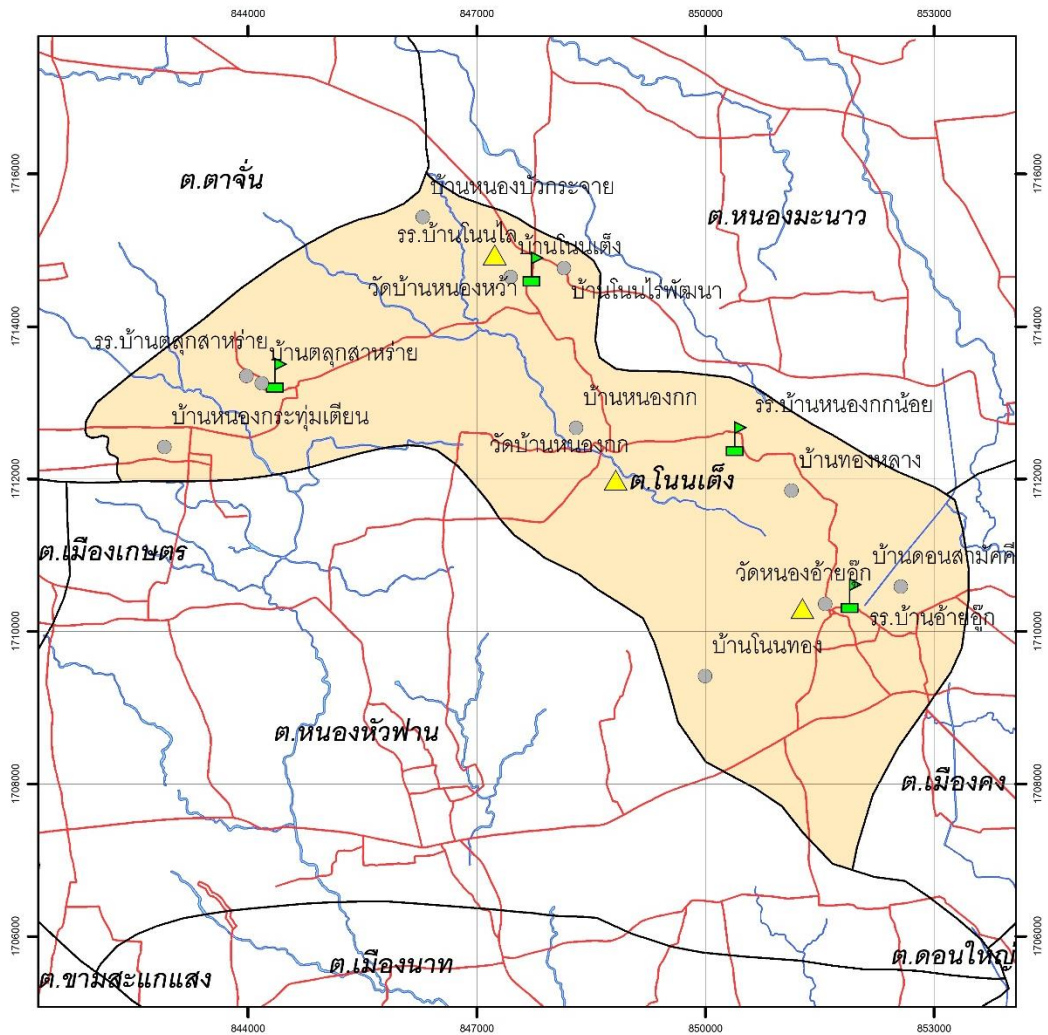
ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลหนองมะนาว อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลหนองหัวฟาน อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลเมืองคง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลหนองบัว อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง เมื่อ พ.ศ. 2540 ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน ซึ่งได้แก่

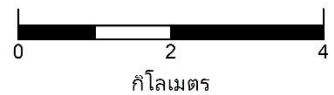
หมู่ที่ 1 บ้านโนนเต็ง	เนื้อที่	3,665 ไร่
หมู่ที่ 2 บ้านหนองกก	เนื้อที่	3,790 ไร่
หมู่ที่ 3 บ้านทองกลาง	เนื้อที่	3,508 ไร่
หมู่ที่ 4 บ้านหนองอ้ายอู้ก	เนื้อที่	3,774 ไร่
หมู่ที่ 5 บ้านตลุกสาหร่าย	เนื้อที่	2,336 ไร่
หมู่ที่ 6 บ้านหนองกระทุ่มเตียน	เนื้อที่	2,917 ไร่
หมู่ที่ 7 บ้านโนนไร่พัฒนา	เนื้อที่	3,108 ไร่
หมู่ที่ 8 บ้านดอนสามัคคี	เนื้อที่	2,479 ไร่
หมู่ที่ 9 บ้านโนนทอง	เนื้อที่	1,523 ไร่
หมู่ที่ 10 บ้านโคกน้อยพัฒนา	เนื้อที่	2,024 ไร่
หมู่ที่ 11 บ้านใหม่บัวทอง	เนื้อที่	947 ไร่
หมู่ที่ 12 บ้านหนองบัวกระจาย	เนื้อที่	2,516 ไร่

ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลโนนเต็ง อำเภอกอง จังหวัดนครราชสีมา

สัญลักษณ์แผนที่

	หมู่บ้าน		ทางน้ำ
	วัด		ถนน
	โรงเรียน		เขตตำบลโนนเต็ง

กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3
กรมพัฒนาที่ดิน

รูปที่ 2-1 ที่ตั้งอาณาเขตตำบลโนนเต็ง อำเภอกอง จังหวัดนครราชสีมา

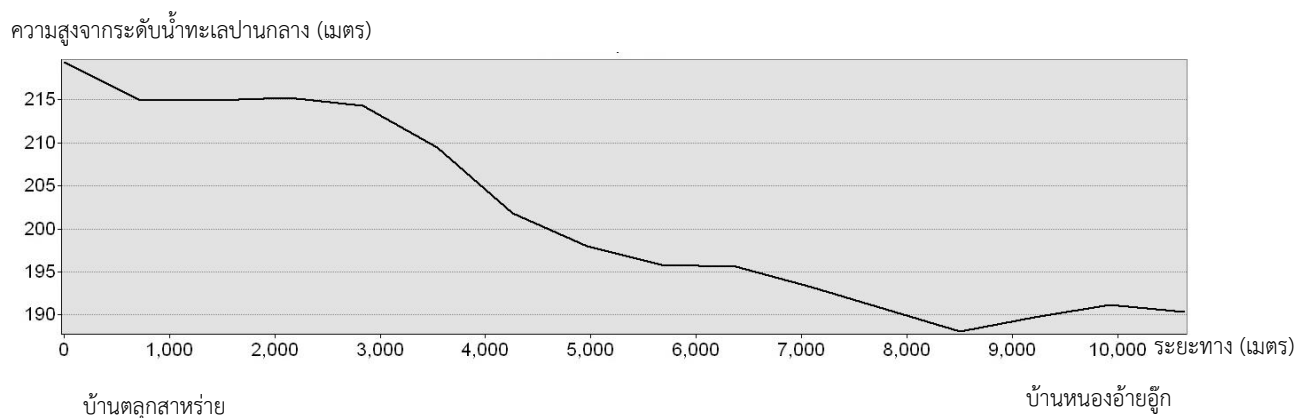
2.3 ประวัติและเอกลักษณ์

ตำบลโนนเต็งเดิมขึ้นอยู่กับตำบลหนองมะนาว ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2523 ขอแยกออกมา มีหมู่บ้านทั้งหมด 8 หมู่บ้าน และได้ยกฐานะจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็งในปี พ.ศ.2540

พื้นเพดั้งเดิมของประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นชาวโคราชโดยกำเนิด อพยพมาจากอำเภอใกล้เคียง เช่น โนนสูง โนนไทย ขามสะแกแสง และด่านขุนทด ภาษาที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นภาษาโคราช การตั้งถิ่นฐาน ส่วนใหญ่จะตั้งกันเป็นกลุ่มเครือญาติ

2.4 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 186-217 เมตร โดยด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของตำบลบริเวณหมู่บ้านตลุกสาหร่าย ลาดเทลงด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของตำบล (ห้วยโนนเต็ง) บริเวณบ้านหนองอ้ายอู๊ก ดังรูปที่ 2-2

รูปที่ 2-2 สภาพภูมิประเทศตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

2.5 สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของตำบลโนนเต็ง จัดอยู่ในลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน (Tropical monsoon climate) ซึ่งแบ่งได้ 3 ฤดู คือ ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านทะเลและมหาสมุทร ทำให้มีอากาศชุ่มชื้นและฝนตกชุก ส่วนฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดเอาความหนาวเย็นและความแห้งแล้งมา สำหรับฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายนซึ่งมีอากาศร้อนและอบอ้าว

จากสถิติภูมิอากาศของสถานีตรวจอากาศจังหวัดนครราชสีมาได้นำมาใช้พิจารณาเป็นตัวแทนลักษณะภูมิอากาศในพื้นที่ตำบล สรุปรูปได้ดังนี้ (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-3)

2.3.1 ปริมาณน้ำฝน มีปริมาณน้ำฝนรวมเฉลี่ยทั้งปี 1,103.50 มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตกประมาณ 116 วัน เดือนกันยายนมีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด 228.60 มิลลิเมตร และเดือนธันวาคมมีปริมาณน้ำฝนน้อยที่สุด 2.70 มิลลิเมตร

2.3.2 อุณหภูมิ มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 27.58 องศาเซลเซียส เดือนเมษายนมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 36.60 องศาเซลเซียส และเดือนมกราคมมีอุณหภูมิต่ำสุด 19.10 องศาเซลเซียส

2.3.3 ความชื้นสัมพัทธ์ มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยทั้งปี 71 เปอร์เซ็นต์ เดือนกันยายนมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด 81 เปอร์เซ็นต์ และเดือนกุมภาพันธ์มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุด 62 เปอร์เซ็นต์

2.3.4 การวิเคราะห์ช่วงฤดูเพาะปลูกพืช ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาช่วงเวลาที่เหมาะสมในการปลูกพืช โดยใช้ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณน้ำฝนรายเดือนเฉลี่ย และค่าศักยภาพการคายระเหยน้ำของพืชรายเดือนเฉลี่ย (Evapotranspiration : ETo) ซึ่งคำนวณโดยใช้โปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 มากำหนดจุดกราฟลงบนกระดาษ (ดังรูปที่ 2-4) โดยพิจารณาจากระยะเวลาที่เส้นน้ำฝนอยู่เหนือเส้น 0.5 ETo เป็นหลัก เพื่อหาช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการปลูกพืชของตำบล สามารถสรุปได้ดังนี้

1) ช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการเพาะปลูก อยู่ในช่วงตั้งแต่ต้นเดือนมีนาคมถึงต้นเดือนพฤศจิกายน และมีความชื้นหลงเหลืออยู่ในดินพอเพียงสำหรับปลูกพืชไร่ พืชผักอายุสั้น หลังจากหมดฤดูฝนประมาณหนึ่งเดือน และอาจใช้แหล่งน้ำในไร่นาช่วยเสริมการเพาะปลูกได้บ้าง แต่ทั้งนี้ควรวางแผนจัดระบบการปลูกพืชให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ และจากการวิเคราะห์สภาพภูมิอากาศและความต้องการน้ำ อาจกล่าวได้ว่าพื้นที่ตำบลโนนเต็งมีศักยภาพสามารถปลูกข้าว พืชไร่ และไม้ยืนต้นได้ดี

2) ช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก ซึ่งมีปริมาณน้ำฝนและการกระจายน้อย หรือไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืช อยู่ในช่วงต้นเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนมีนาคม ในช่วงเวลาดังกล่าวถ้าได้รับน้ำชลประทานช่วยก็สามารถปลูกพืชฤดูแล้งได้

ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศ จังหวัดนครราชสีมา (ปี พ.ศ. 2532 -2561)

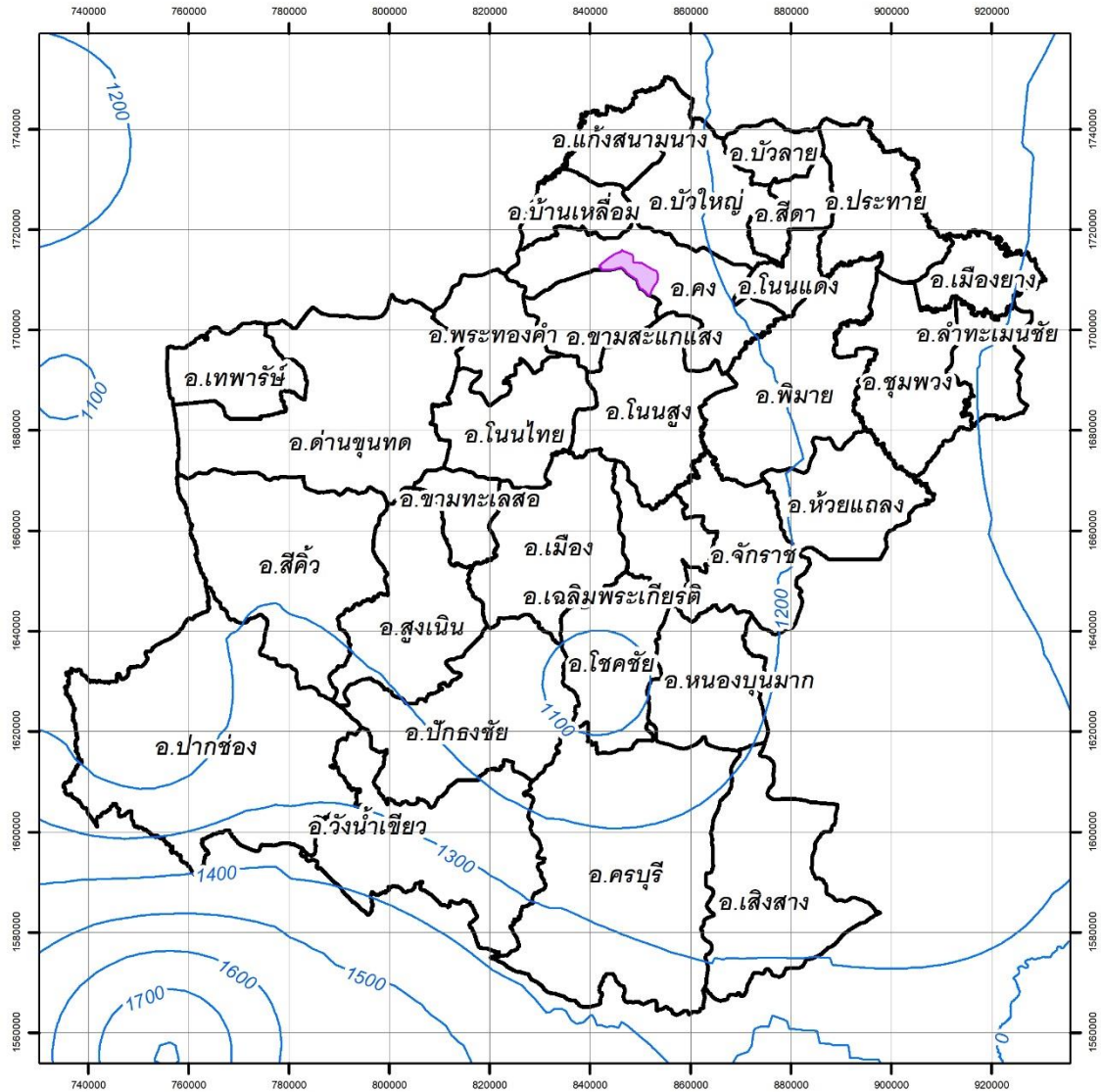
เดือน	อุณหภูมิ (°ซ)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	ศักยภาพการคายระเหยน้ำ (มม.)	0.5 ศักยภาพการคายระเหยน้ำ* (มม.)
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย					
มกราคม	19.10	30.90	24.70	66	9.10	2	71.30	35.65
กุมภาพันธ์	21.00	33.40	26.80	62	12.70	2	73.36	36.68
มีนาคม	23.50	35.50	29.00	63	50.00	6	90.21	45.11
เมษายน	25.00	36.60	30.10	66	76.50	9	92.10	46.05
พฤษภาคม	25.30	35.20	29.40	73	149.50	15	91.45	45.73
มิถุนายน	25.30	34.60	29.20	73	112.90	14	92.10	46.05
กรกฎาคม	25.00	33.90	28.70	74	132.50	15	93.93	46.97
สิงหาคม	24.70	33.30	28.30	76	171.70	18	88.97	44.49
กันยายน	24.30	32.30	27.60	81	228.60	19	74.10	37.05
ตุลาคม	23.50	31.30	27.00	78	137.80	12	75.64	37.82
พฤศจิกายน	21.50	30.80	25.90	71	19.50	4	76.50	38.25
ธันวาคม	19.20	29.90	24.30	66	2.70	1	77.50	38.75
เฉลี่ย	23.12	33.14	27.58	71	91.96	-	-	-
รวม	-	-	-	-	1,103.50	116	997.16	498.58

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา

หมายเหตุ : * จากการคำนวณ Cropwat for Windows Version 8.0

แผนที่เส้นชั้นน้ำฝน

ตำบลโนนเต็ง อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา

สัญลักษณ์แผนที่

- เส้นชั้นน้ำฝนเท่า
- เขตตำบลโนนเต็ง
- เขตตำบล
- เขตอำเภอ

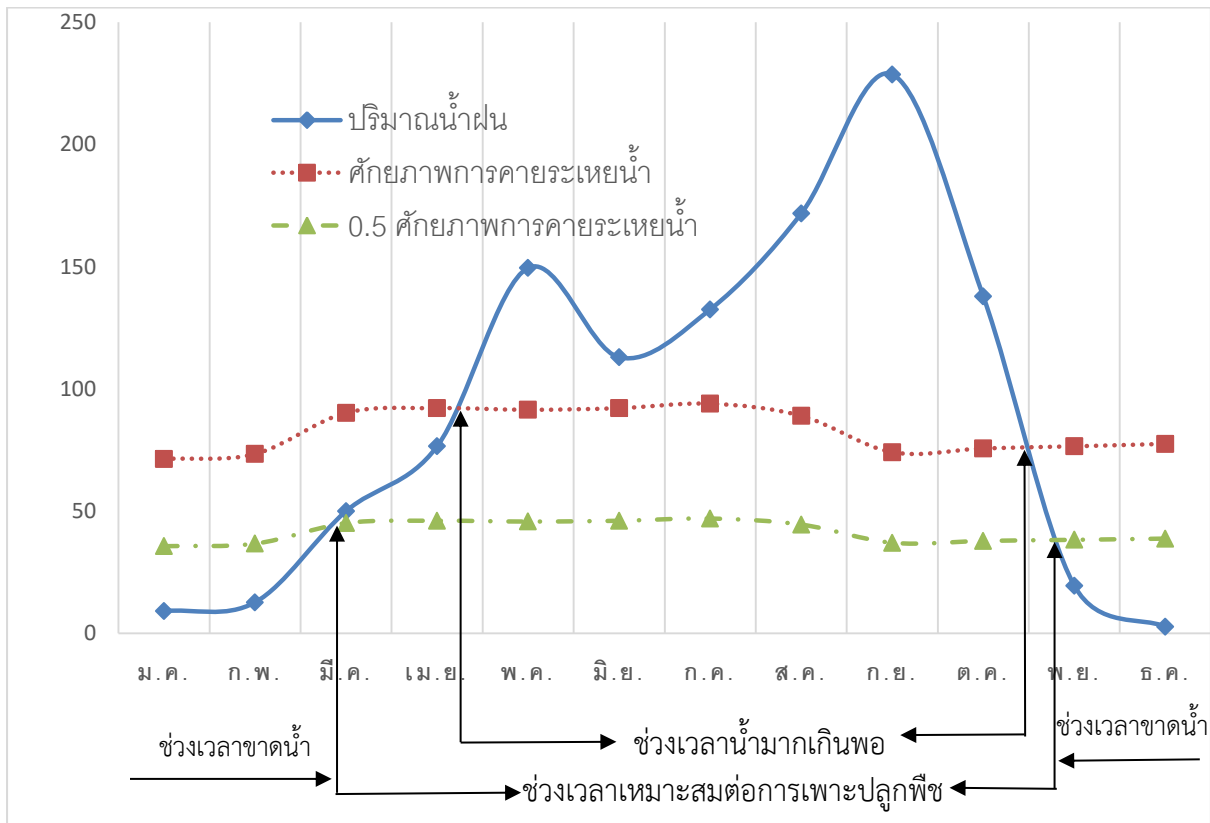

กรมวางแผนการที่ดิน
 สำนักงานชลประทานที่ 3
 กรมชลประทาน

รูปที่ 2-3 เส้นชั้นน้ำฝนในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2531-2560) ตำบลห้วยยาง อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา

ปริมาณน้ำฝน ศักยภาพการระเหยและการคายน้ำอ้างอิง (มม.)

รูปที่ 2-4 กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2532 -2561

หมายเหตุ : จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน (2562) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

(1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 2,901 ไร่ หรือร้อยละ 8.90 ของพื้นที่ตำบล

(2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 26,993 ไร่ หรือร้อยละ 82.83 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ

(2.1) เกษตรผสมผสาน มีเนื้อที่ 1 ไร่

(2.2) นาข้าว มีเนื้อที่ 22,118 ไร่ หรือร้อยละ 67.87 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ นาข้าว

- (2.3) พืชไร่ มีเนื้อที่ 4,268 ไร่ หรือร้อยละ 13.10 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ข้าวโพด อ้อย และ
มันสำปะหลัง
- (2.4) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 279 ไร่หรือร้อยละ 0.86ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ยูคาลิปตัส และไม้ยืนต้น
ผสม
- (2.5) ไม้ผล มีเนื้อที่ 84 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ มะม่วง และกล้วย
- (2.6) พืชผัก เนื้อที่ 42 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ พืชผักสวนครัว
- (2.7) พุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก มีเนื้อที่ 182 ไร่ หรือร้อยละ 0.56 ของพื้นที่
ตำบล ได้แก่ พุ่งหญ้าธรรมชาติและโรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และสัตว์ปีก
- (2.8) สถานที่เพาะเลี้ยงปลา มีเนื้อที่ 19 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ บ่อเลี้ยงปลา
- (3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 512 ไร่ หรือร้อยละ 1.57 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู
- (4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 1,585 ไร่ หรือร้อยละ 4.86 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำ
คลอง บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน
- (5) พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่นๆ มีเนื้อที่ 596 ไร่ หรือร้อยละ 1.83 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย พุ่งหญ้าและไม้
ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม และพื้นที่ถม ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-2 และรูปที่ 2-5

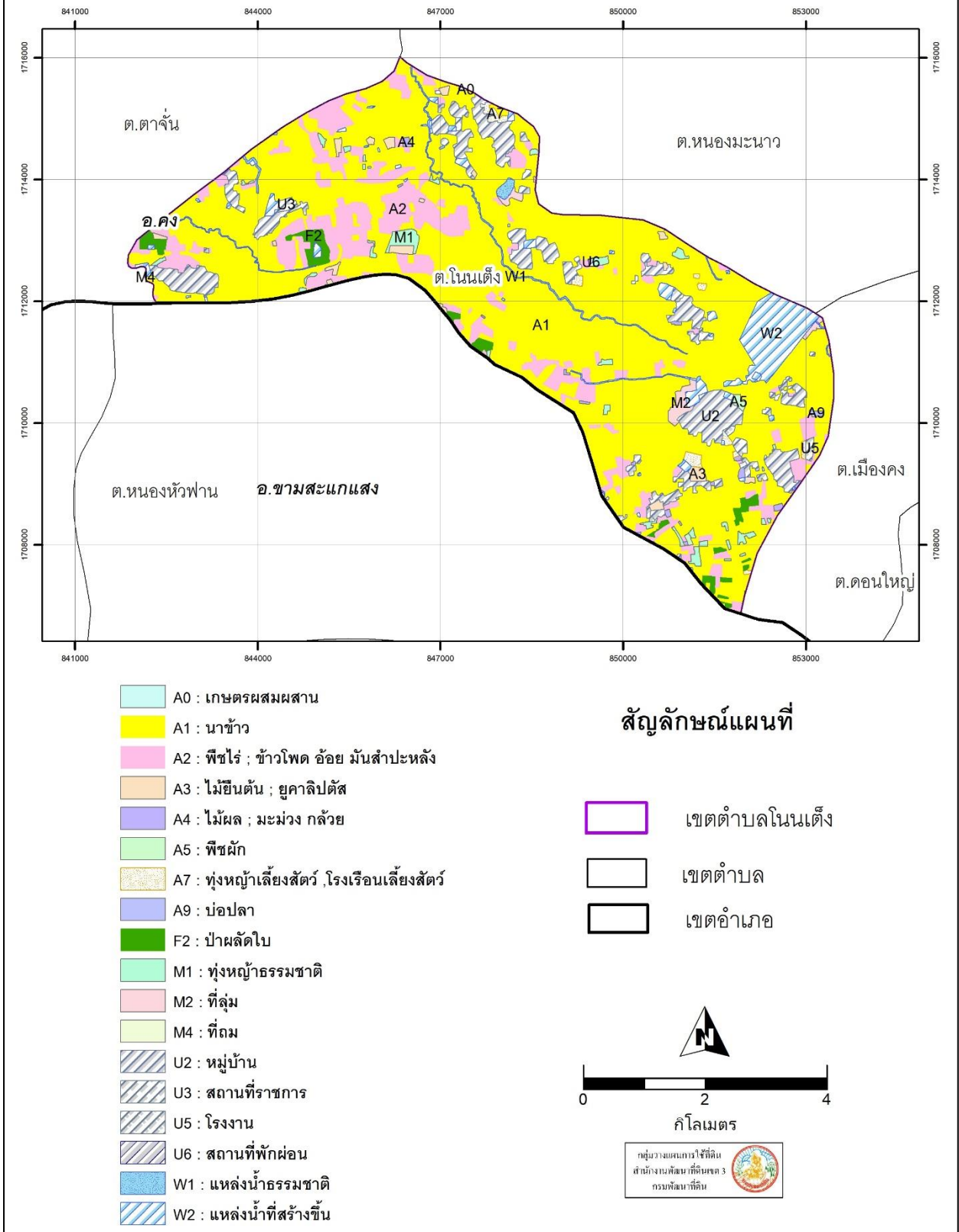

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

สัญลักษณ์	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	2,901	8.90
A	พื้นที่เกษตรกรรม	26,993	82.83
A0	เกษตรผสมผสาน	1	0.00
A1	นาข้าว	22,118	67.87
A2	พืชไร่	4,268	13.10
A3	ไม้ยืนต้น	279	0.86
A4	ไม้ผล	84	0.26
A5	พืชผัก	42	0.13
A7	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	182	0.56
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	19	0.06
F	ป่าไม้	512	1.57
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	512	1.57
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	596	1.83
M1	ทุ่งหญ้าไม้ละเมาะ	412	1.26
M2	พื้นที่ลุ่ม	184	0.56
W	แหล่งน้ำ	1,585	4.86
W1	แหล่งน้ำธรรมชาติ	254	0.78
W2	แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	1,331	4.08
	รวม	48,033	100

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2562)

แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา

รูปที่ 2-5 สภาพการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา

2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

ประชากร

จำนวนประชากรและความหนาแน่นประชากร ของตำบลโนนเต็งมีประชากร จำนวนทั้งสิ้น 7,192 คน จำแนกเป็นชาย 3,539 คน หญิง 3,653 คน

หอกระจายข่าว

มีจำนวน 12 แห่ง ครอบคลุมทั้ง 12 หมู่บ้าน แต่เนื่องจากบางหมู่บ้านมีพื้นที่ ห่างไกลกันทำให้เกิดปัญหาในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ

การศาสนา

ประชาชนในตำบลโนนเต็ง นับถือศาสนาพุทธ โดยมี ศาสนสถาน 10 แห่ง คือ

1. วัดบ้านโนนเต็ง	ตั้งอยู่ที่	หมู่ที่ 1	บ้านโนนเต็ง
2. วัดบ้านหนองกก	ตั้งอยู่ที่	หมู่ที่ 2	บ้านหนองกก
3. วัดบ้านทองหลาง	ตั้งอยู่ที่	หมู่ที่ 3	บ้านทองหลาง
4. วัดบ้านหนองบัวกระจาย	ตั้งอยู่ที่	หมู่ที่ 4	บ้านหนองอ้ายอู้ก
5. วัดบ้านตลุกสาหร่าย	ตั้งอยู่ที่	หมู่ที่ 5	บ้านตลุกสาหร่าย
6. วัดบ้านหนองกระทุ่มเตียน	ตั้งอยู่ที่	หมู่ที่ 6	บ้านหนองกระทุ่มเตียน
7. วัดป่ามรณานุสติ	ตั้งอยู่ที่	หมู่ที่ 7	บ้านโนนไร่พัฒนา
8. วัดป่าแสงธรรม	ตั้งอยู่ที่	หมู่ที่ 12	บ้านหนองบัวกระจาย
8. วัดโนนทองศรีวราราม	ตั้งอยู่ที่	หมู่ที่ 9	บ้านโนนทอง
9. สำนักสงฆ์บ้านโคกน้อยพัฒนา	ตั้งอยู่ที่	หมู่ที่ 10	บ้านโคกน้อยพัฒนา
10. สำนักสงฆ์บ้านใหม่บัวทอง	ตั้งอยู่ที่	หมู่ที่ 10	บ้านใหม่บัวทอง

ระบบสาธารณูปโภค

1. การโทรคมนาคม

ตู้โทรศัพท์	จำนวน	8	ตู้
เสารับสัญญาณโทรศัพท์	จำนวน	3	แห่ง
จุดบริการอินเทอร์เน็ตตำบลและระบบ WIFI	จำนวน	3	จุด

2. การไฟฟ้า

เขตตำบลโนนเต็ง เป็นชุมชนชนบท แต่มีระบบการไฟฟ้าขยายทั่วถึงทั้งตำบล ประชากรมีไฟฟ้าใช้เกือบครบทุกครัวเรือนทำให้ประชาชนมีสิ่งอำนวยความสะดวก คือมีเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ ครบทุกครัวเรือน

3. ระบบประปา

ประชาชนในตำบลโนนเต็ง ส่วนใหญ่ได้มีระบบประปาหมู่บ้านที่ได้มาตรฐาน แต่เนื่องจากความแห้งแล้งและระบบประปาบางหมู่บ้านยังไม่ทันสมัย และบางหมู่บ้านมีครัวเรือนที่ห่างจากชุมชนทำให้ระบบประปายังไม่เพียงพอกับความต้องการของราษฎร

การศึกษา

ตำบลโนนเต็ง มีโรงเรียนในพื้นที่ระดับประถมศึกษา จำนวน 5 โรงเรียน คือ

- 1) โรงเรียนบ้านโนนเต็ง
- 2) โรงเรียนบ้านตลุกสาหร่าย
- 3) โรงเรียนวัดบ้านหนองกก
- 4) โรงเรียนบ้านทองกลาง
- 5) โรงเรียนบ้านหนองบัวกระจาย

การจัดการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง ได้ดำเนินการตามโครงการถ่ายโอนภารกิจจัดการศึกษา อนุบาล 3 ขวบ ซึ่งปฏิบัติตามนโยบายการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 78 และ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 มาตรา 30

กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายถ่ายโอนการจัดการศึกษาอนุบาล 3 ขวบ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการในปีการศึกษา 2544 โดยให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติรับเด็กอนุบาล 3 ขวบเข้าเรียน แต่ให้ความร่วมมือกับท้องถิ่นในการจัดการศึกษาอนุบาล 3 ขวบ โดยสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ ด้านวิชาการและครูอัตราจ้างหรือครูผู้สอนให้ช่วยดำเนินการสอนต่อไป องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเด็กก่อนวัยเรียน อนุบาล 3 ขวบ โดยมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 4 ศูนย์ คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนเต็ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลุกสาหร่าย , ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองกก และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองบัวกระเจา

การสาธารณสุข

ตำบลโนนเต็ง มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนเต็ง ตั้งอยู่ที่บ้านโนนเต็ง หมู่ที่ 1 โดยมี นายสายยันต์ ปิ่นขุนทด เป็นผู้อำนวยการ

เส้นทางคมนาคม

การคมนาคมของตำบลโนนเต็ง มีถนนสายหลัก คือ ถนนเมืองคง - บ้านเหลื่อมทางหลวงหมายเลข 2160 และถนนสายเมืองคง - ขามสะแกแสง 2150 และถนนลาดยางสายบ้านโนนเต็ง - บ้านหนองอ้ายอู๊ก

การเศรษฐกิจ

ฟาร์มไก่	จำนวน	1	แห่ง
ร้านค้า	จำนวน	64	ร้าน
ร้านจำหน่ายปุ๋ย	จำนวน	1	ร้าน
โรงสี	จำนวน	14	โรง
ร้านขายอาหาร	จำนวน	4	ร้าน
ร้านเหล็กตัด	จำนวน	1	ร้าน
ปั้มน้ำมัน / ขายน้ำมัน	จำนวน	4	แห่ง
โรงเลื่อยไม้	จำนวน	1	แห่ง
ร้านหล่อเสาปูน	จำนวน	1	แห่ง

ร้านเสริมสวย / ตัดผม	จำนวน	6	ร้าน
โรงขนมจีน	จำนวน	1	โรง
คลินิกพยาบาล	จำนวน	2	แห่ง
ร้านขายวัสดุก่อสร้าง	จำนวน	1	ร้าน
ร้านซ่อมรถจักรยานยนต์	จำนวน	4	ร้าน
ร้านรับซื้อของเก่า	จำนวน	1	ร้าน
กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ	จำนวน	1	แห่ง
ร้านค้าไม้เก่า	จำนวน	1	ร้าน
บ้านเช่า	จำนวน	3	หลัง
โรงผลิตน้ำมันหมู	จำนวน	1	โรง

บทที่ 3

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา คือ 1) ทรัพยากรป่าไม้ 2) ทรัพยากรน้ำ และ 3) ทรัพยากรที่ดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

จากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดิน จังหวัดนครราชสีมา ปี 2562 โดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน พบว่าตำบลโนนเต็งมีพื้นที่ป่าไม้ 512 ไร่ หรือร้อยละ 1.57 ของตำบลโนนเต็ง จำแนกออกเป็นป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 แหล่งน้ำตามธรรมชาติและที่มีการพัฒนา

(1) แหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่

- ห้วยบุษบง ไหลผ่านระหว่างหมู่บ้านหนองกระทุ่มเตียนกับบ้านตลุกสาหร่าย แล้วไหลลงห้วยใหญ่ในตำบลหนองหัวพาน
- ห้วยหนองตอ ที่ไหลจากบ้านโนนเต็งและบ้านไร่พัฒนา เชื่อมต่อกับห้วยท่าใหญ่ที่ไหลผ่านลงไปทางบ้านหนองกกและบ้านทองหลาง และไหลลงสู่ที่ลุ่มบริเวณบ้านหนองอ้ายอู๊ด
- ห้วยตะคร้อ เป็นลำห้วยที่ไหลอยู่ด้านทิศเหนือของพื้นที่ตำบล หมู่บ้านโนนเต็ง โนนไร่พัฒนา ไหลมาลงที่ลุ่มทางทิศเหนือของบ้านทองหลาง

(2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่

- คลองชลประทาน ที่อยู่ระหว่างหมู่บ้านทองหลางและบ้านหนองอ้ายอู๊ด
- อ่างเก็บน้ำห้วยตะคร้อ อยู่ทิศตะวันออกของตำบลระหว่างหมู่บ้านทองหลางบ้านอ้ายอู๊ด และบ้านดอนสามัคคี

3.2.2 น้ำใต้ดิน

ก) แหล่งน้ำใต้ดิน จากข้อมูลธรณีฐานมาตรฐานมาตราส่วน 1:1,000,000 ของกรมทรัพยากรธรณี (2556) นำมาวิเคราะห์ชั้นน้ำที่พบในตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา รายละเอียดดังนี้

- (1) ชั้นหินอุ้มน้ำชุดมหาสารคาม (Maha Sarakham Aquifers : Ms) มีลักษณะปิดทับด้วยชั้นบางๆ ของกรวดทรายและดินเหนียว ประกอบด้วย หินทรายแป้ง หินดินดาน บางส่วนมีหินทรายเม็ดละเอียดมีชั้นของเกลือหิน (Rock salt) อยู่ด้านล่าง ฉะนั้น การพัฒนาน้ำบาดาลควรจะมีควมลึกประมาณ 15-40 เมตร ถ้าลึกมากกว่านี้ โอกาสที่จะได้น้ำเค็มจะสูงปริมาณน้ำ โดยเฉลี่ยจะอยู่ที่ 2-10

ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง บางพื้นที่จะมีปริมาณน้อยกว่า 2 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ในขณะที่บางแห่งจะมีปริมาณ 10-20 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง หรือสูงมากกว่า 20 ลูกบาศก์เมตรต่อเซนติเมตร คุณภาพน้ำส่วนใหญ่จะจัดบางพื้นที่ที่คุณภาพน้ำจะกร่อยหรือเค็มซึ่งจะปรากฏกระจายเป็นหย่อมอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณที่เป็นที่ลุ่ม หรือที่ต่ำเป็นพื้นที่ทั้งหมดของตำบลโนนเต็ง รายละเอียดดังรูปที่ 3-1

ข) คุณภาพน้ำใต้ดินและศักยภาพในการพัฒนาน้ำใต้ดิน

ในการศึกษาคุณภาพน้ำใต้ดินของตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา พิจารณาจากอัตราการให้น้ำ (yield) และปริมาณของแข็งที่ละลายเจือปนอยู่ในน้ำซึ่งมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า (TDS) เพื่อหาเนื้อที่ที่ควรส่งเสริมให้มีการจัดการน้ำและการพัฒนาน้ำใต้ดินให้เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตรและการอุปโภคบริโภค ได้ดำเนินการสำรวจและตรวจพบว่ามีพื้นที่ที่มีอัตราการให้น้ำ ในช่วง 2-10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง และพบว่าพื้นที่ดังกล่าวมีปริมาณของแข็งที่ละลายเจือปนอยู่ในน้ำซึ่งมองไม่เห็นด้วยตาเปล่ามากกว่า 1,500 มิลลิกรัมต่อลิตร มีเนื้อที่มากที่สุด จำนวน 17,768 ไร่ หรือร้อยละ 54.53 ของเนื้อที่ตำบล รายละเอียดดังตารางที่ 3-2 และรูปที่ 3-2

เมื่อพิจารณาร่วมกับแผนที่อุทกธรณีวิทยา ซึ่งเป็นแผนที่ที่อธิบายลักษณะชั้นหินอุ้มน้ำ ตำบลโนนเต็งจะอยู่บนชั้นหินอุ้มน้ำชุดมหาสารคาม ซึ่งบริเวณนี้พบชั้นของเกลือหินอยู่ด้านล่าง ความลึกของชั้นน้ำบาดาลประมาณ 20-50 เมตร และระดับน้ำเฉลี่ย 3-10 เมตร คุณภาพน้ำบาดาลส่วนใหญ่กร่อยถึงเค็ม มีความกระด้างสูง ยกเว้นบริเวณบ้านหนองอ้ายอู๊ก

ตารางที่ 3-1 คุณภาพและอัตราการให้น้ำของน้ำใต้ดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอคงจังหวัดนครราชสีมา

อัตราการให้น้ำ (ลบ.ม./ชม.)	ปริมาณของแข็ง ที่ละลายเจือปนอยู่ในน้ำ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
Yield <2	<750	5,903	18.12
	750-1,500	3,237	9.93
	>1,500	1,043	3.20
Yield 2-10	<750	112	0.34
	750-1,500	4,524	13.88
	>1,500	17,768	54.53
ผลรวมทั้งหมด		32,587	100.00

หมายเหตุ : Yield คือ อัตราการให้น้ำ มีหน่วยเป็นลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง

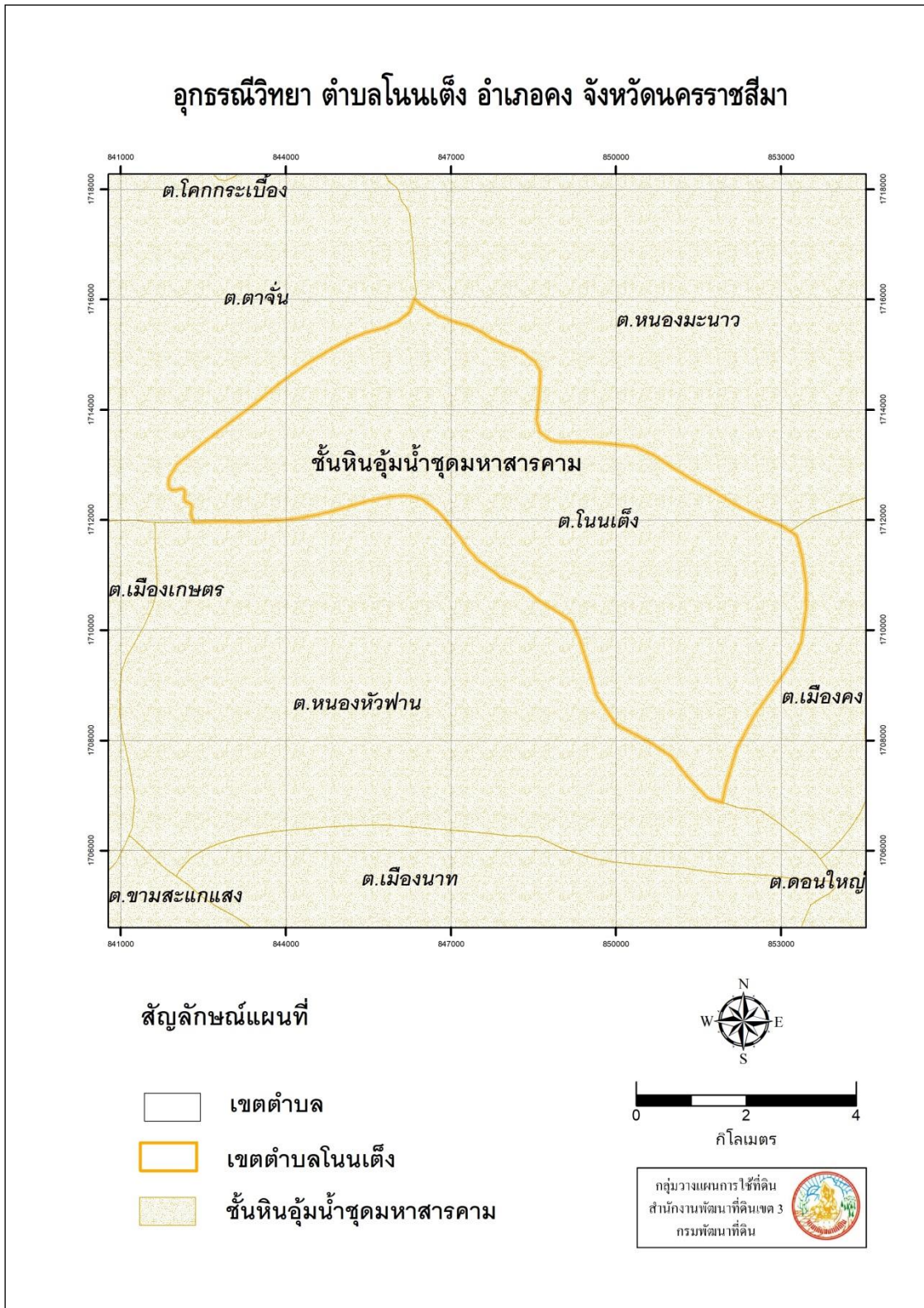
: Tds (Total dissolved solid) คือ ปริมาณของแข็งที่ละลายเจือปนอยู่ในน้ำซึ่งมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า

มีหน่วยเป็นมิลลิกรัมต่อลิตร

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2558)

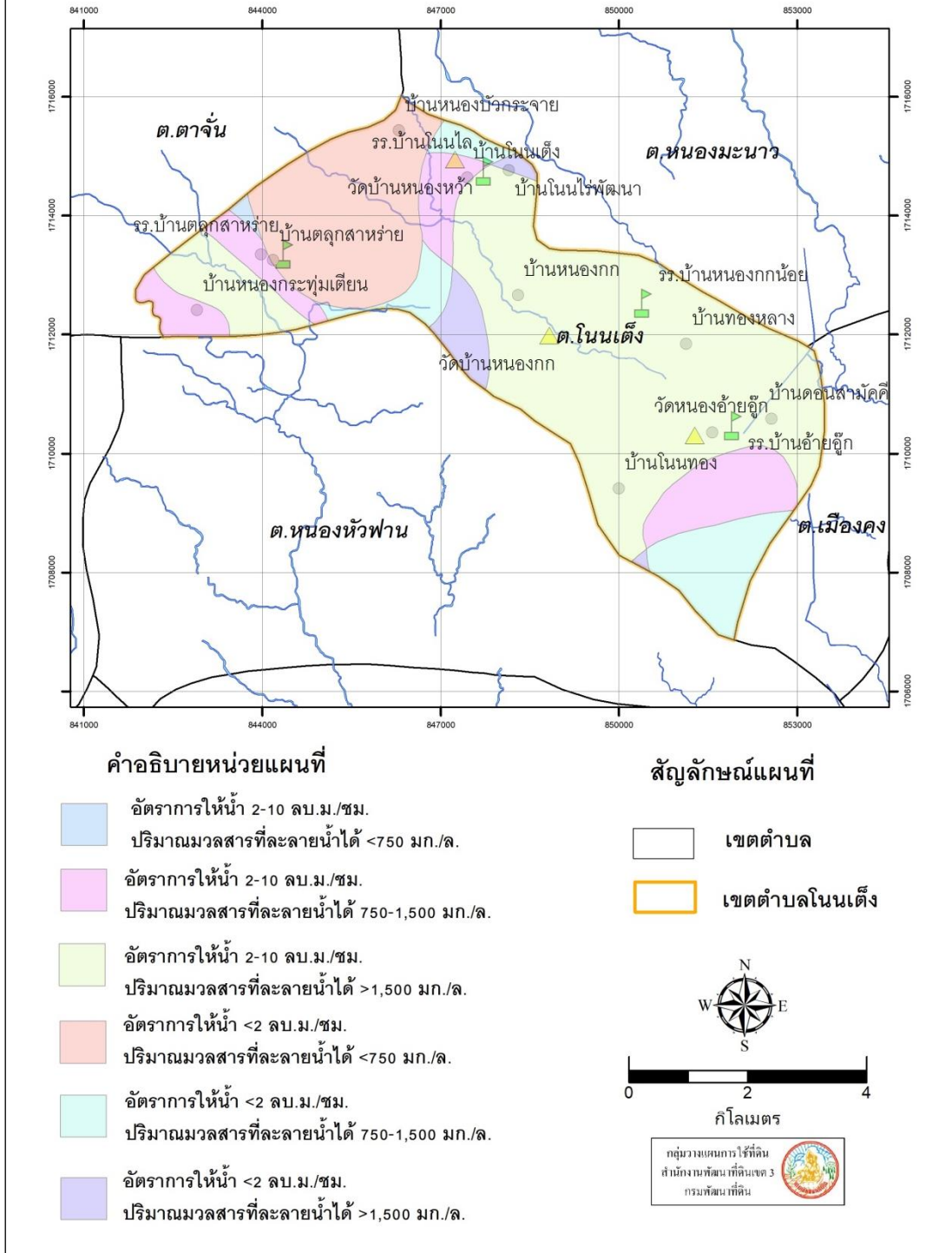

อุทธรณ์วิทยา ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

รูปที่ 3-1 อุทธรณ์วิทยาตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

อัตราการให้น้ำของหินอุ้มน้ำ ตำบลโนนเต็ง อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา

รูปที่ 3.2 อัตราการให้น้ำของหินอุ้มน้ำตำบลโนนเต็ง อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา

3.3 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา พบว่ามี 20 หน่วยแผนที่ดินและ 1 หน่วยเบ็ดเตล็ด ดังนี้

3.3.1 ชุดดินจัตุรัส มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สภาพพื้นที่ค่อนข้างเรียบ ถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย การระบายน้ำดี ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- หน่วยแผนที่ Ct-Ct-gm-sicL/b : หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินจัตุรัสและดินคล้ายชุดดินจัตุรัสที่มีจุดประสีเทา มีเนื้อดินบนเป็นร่วนเหนียวปนทรายแบ่งมีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์และมีคัณนา มีเนื้อที่ 3 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ตำบล

3.3.2 ชุดดินห้วยแกลง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สภาพพื้นที่ราบถึงค่อนข้างราบเรียบ การระบายน้ำดี ดินมีความอุดมสมบูรณ์

- หน่วยแผนที่ Ht-LsB : ชุดดินห้วยแกลง ที่มีเนื้อดินบนเป็นทรายปนดินร่วน มีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,542 ไร่ หรือร้อยละ 7.80 ของพื้นที่ตำบล

3.3.3 ชุดดินคง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดีปานกลาง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- หน่วยแผนที่ Kng-Kng-gm-sL/b : หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินคงและดินคล้ายชุดดินคงที่มีจุดประสีเทา มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทรายมีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์และมีคัณนา มีเนื้อที่ 1,565 ไร่ หรือร้อยละ 4.80 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ Kng-sLA : ชุดดินคง ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์มีเนื้อที่ 1,416 ไร่ หรือร้อยละ 4.35 ของพื้นที่ตำบล

3.3.4 ชุดดินขามทะเลสอ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สภาพพื้นที่เป็นที่ราบหรือที่เกือบราบ มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้างเร็ว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- หน่วยแผนที่ Kts-sLA : ชุดดินขามทะเลสอ ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์มีเนื้อที่ 1,943 ไร่ หรือร้อยละ 5.96 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ Kts-sLA/c sub : ชุดดินขามทะเลสอ ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีชั้นดินล่างเป็นชั้นดินเหนียว มีเนื้อที่ 209 ไร่ หรือร้อยละ 0.64 ของพื้นที่ตำบล

3.3.5 ชุดดินมหาสารคาม ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดีปานกลาง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- หน่วยแผนที่ Msk-LsB : ชุดดินมหาสารคาม ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์มีเนื้อที่ 699 ไร่ หรือร้อยละ 2.15 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ Msk-vtkS-LsB : ชุดดินมหาสารคาม ที่เป็นทรายหนามาก มีเนื้อดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน มีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 736 ไร่ หรือร้อยละ 2.26 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ Msk-Msk-vtkS-LsB : หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินมหาสารคาม และดินคล้ายชุดดินมหาสารคามที่เป็นทรายหนามาก มีเนื้อดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน มีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 4,233 ไร่ หรือร้อยละ 12.99 ของพื้นที่ตำบล

3.3.6 ชุดดินหนองบุญมาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สภาพพื้นที่เป็นที่ราบหรือที่เกือบราบ มีการระบายค่อนข้างเร็ว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ

- หน่วยแผนที่ Nbn-sIA : ชุดดินหนองบุญมาก ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,326 ไร่ หรือร้อยละ 4.07 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ Nbn-sIA /c sub : ชุดดินหนองบุญมาก ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีชั้นดินล่างเป็นชั้นดินเหนียว มีเนื้อที่ 3 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ตำบล

3.3.7 ชุดดินโนนแดง มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย สภาพพื้นที่เป็นที่ราบหรือที่เกือบราบ มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้างเร็ว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- หน่วยแผนที่ Ndg-sIA : ชุดดินโนนแดง ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 864 ไร่ หรือร้อยละ 2.65 ของพื้นที่ตำบล

3.3.8 ชุดดินน้ำพอง มีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดีถึงค่อนข้างมาก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- หน่วยแผนที่ Ng-lSB : ชุดดินน้ำพอง ที่มีเนื้อดินบนเป็นทรายปนดินร่วน มีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 170 ไร่ หรือร้อยละ 0.52 ของพื้นที่ตำบล

3.3.9 ชุดดินโนนไทย มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนเหนียว สภาพพื้นที่เป็นที่ราบหรือที่เกือบราบ มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้างเร็ว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

- หน่วยแผนที่ Nt-clA : ชุดดินโนนไทย ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนดินเหนียว มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 45 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ Nt-spd-clA : ดินคล้ายชุดดินโนนไทยที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนดินเหนียว มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 333 ไร่ หรือร้อยละ 1.02 ของพื้นที่ตำบล

3.3.10 ชุดดินพล เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ในสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย การระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- หน่วยแผนที่ Pho-fl-sIA /c sub : ดินคล้ายชุดดินพลที่เป็นดินร่วนละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีชั้นดินล่างเป็นชั้นดินเหนียว มีเนื้อที่ 2,937 ไร่ หรือร้อยละ 9.01 ของพื้นที่ตำบล

3.3.11 ชุดดินพระทองคำ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย การระบายน้ำดีปานกลาง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- หน่วยแผนที่ Ptk-slB : ชุดดินพระทองคำ ที่มีเนื้อดินบนเป็นทรายปนดินร่วน มีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 866 ไร่ หรือร้อยละ 2.66 ของพื้นที่ตำบล

3.3.12 ชุดดินร้อยเอ็ด เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ในสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ

- หน่วยแผนที่ Re-col-sIA : ดินคล้ายชุดดินร้อยเอ็ดที่เป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 110 ไร่ หรือร้อยละ 0.34 ของพื้นที่ตำบล

3.3.13 ชุดดินสีทน มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย สภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายค่อนข้างเร็ว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

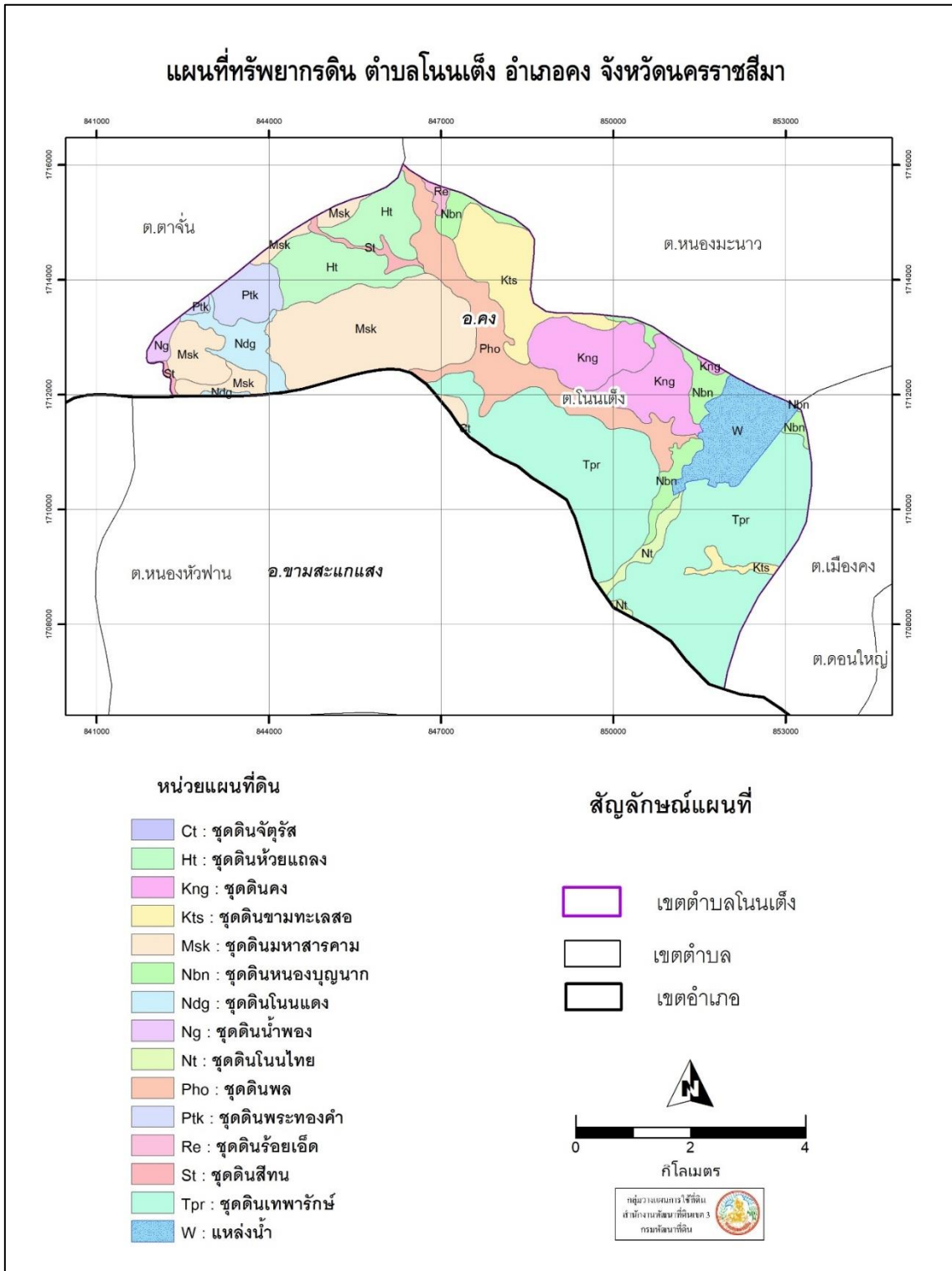
- หน่วยแผนที่ St-sIA : ชุดดินสีทน ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 257 ไร่ หรือร้อยละ 0.79 ของพื้นที่ตำบล

3.3.14 ชุดดินเทพารักษ์ เป็นดินลึกลับานกลาง เนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ในสภาพพื้นที่ ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย การระบายน้ำดี ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

- หน่วยแผนที่ Tpr-Tpr-mw-sicB : หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินเทพารักษ์และดินคล้ายชุดดินเทพารักษ์ที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 10,585 ไร่ หรือร้อยละ 32.48 ของพื้นที่ตำบล

3.3.15 พื้นที่เบ็ดเตล็ด ได้แก่ พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 1,745 ไร่ หรือร้อยละ 5.35 ของพื้นที่ตำบล

แผนที่ทรัพยากรดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา

รูปที่ 3.3 ทรัพยากรดินตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 3-2 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอกงจังหวัดนครราชสีมา

หน่วยแผนที่	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Ct-Ct-gm-sicLB/b	หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินจตุรัสและดินคล้ายชุดดินจตุรัสที่มีจุดประสีเทา มีเนื้อดินบนเป็นร่วนเหนียวปนทรายแป้งมีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์และมีคันทนา	3	0.01
Ht-lsB	ชุดดินห้วยแถลง ที่มีเนื้อดินบนเป็นทรายปนดินร่วน มีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	2,542	7.80
Kng-Kng-gm-sLB/b	หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินคงและดินคล้ายชุดดินคงที่มีจุดประสีเทา มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทรายมีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์และมีคันทนา	1,565	4.80
Kng-slA	ชุดดินคง ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	1,416	4.35
Kts-slA	ชุดดินขามทะเลสอ ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	1,943	5.96
Kts-slA/c sub	ชุดดินขามทะเลสอ ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีชั้นดินล่างเป็นชั้นดินเหนียว	209	0.64
Msk-lsB	ชุดดินมหาสารคาม ที่มีเนื้อดินบนเป็นทรายปนดินร่วน มีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	699	2.15
Msk-Msk-vtks-lsB	หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินมหาสารคามและดินคล้ายชุดดินมหาสารคามที่เป็นทรายหนามาก มีเนื้อดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน มีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	4,233	12.99
Msk-vtks-lsB	ดินคล้ายชุดดินมหาสารคามที่เป็นทรายหนามาก มีเนื้อดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน มีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	736	2.26
Nbn-slA	ชุดดินหนองบุญนา ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	1,326	4.07
Nbn-slA/c sub	ชุดดินหนองบุญนา ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีชั้นดินล่างเป็นชั้นดินเหนียว	3	0.01
Ndg-slA	ชุดดินโนนแดง ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	864	2.65

ตารางที่ 3-2 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอกงจังหวัดนครราชสีมา (ต่อ)

หน่วยแผนที่	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Ng-lsB	ชุดดินน้ำพอง ที่มีเนื้อดินบนเป็นทรายปนดินร่วน มีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	170	0.52
Nt-clA	ชุดดินโนนไทย ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนดินเหนียว มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	45	0.14
Nt-spd-clA	ดินคล้ายชุดดินโนนไทยที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนดินเหนียว มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	333	1.02
Pho-fl-sIA/c sub	ดินคล้ายชุดดินพลที่เป็นดินร่วนละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีชั้นดินล่างเป็นชั้นดินเหนียว	2,937	9.01
Ptk-lsB	ชุดดินพระทองคำ ที่มีเนื้อดินบนเป็นทรายปนดินร่วน มีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	866	2.66
Re-col-sIA	ดินคล้ายชุดดินร้อยเอ็ดที่เป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	110	0.34
St-sIA	ชุดดินสีทน ที่มีเนื้อดินบนเป็นร่วนปนทราย มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	257	0.79
Tpr-Tpr-mw-sicIB	หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินเทพารักษ์และดินคล้ายชุดดินเทพารักษ์ที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	10,585	32.48
W	แหล่งน้ำ	1,745	5.35
ผลรวมทั้งหมด		32,587	100.00

ที่มา: กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2561)

ตารางที่ 3-3 สมบัติดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอกงจังหวัดนครราชสีมา

หน่วยแผนที่ดิน	ความ ลาดชัน	การระบายน้ำ	ความจุแลกเปลี่ยน แคตไอออน(ดินบน)	ความอิ่มตัวด้วย เบส(ดินบน)	ความลึก (ซ.ม.)	อินทรีย์วัตถุ (%)	ฟอสฟอรัส (P2O5)	โปตัสเซียม (K2O)	ความอุดม สมบูรณ์ของดิน
Ct-Ct-gm-sicL/b	2-5	ดี-ค่อนข้างเลว	>20	>75	50-100	0.77	20.53	42.30	ปานกลาง
Ht-lsB	2-5	ดี	<10	<35	>150	0.61	5.00	23.71	ต่ำ
Kng-Kng-gm-slB/b	2-5	ดีปานกลาง- ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	0.62	9.43	27.39	ต่ำ
Kng-slA	0-2	ดีปานกลาง	<10	<35	>150	0.85	14.51	41.93	ต่ำ
Kts-slA	0-2	ดีปานกลาง	<10	<35	>150	0.43	1.59	11.45	ต่ำ
Kts-slA/csub	0-2	ดีปานกลาง	<10	<35	>150	1.01	13.60	78.78	ต่ำ
Msk-lsB	2-5	ดีปานกลาง	<10	>35	>150	0.40	5.44	15.70	ต่ำ
Msk-Msk-vtkS-lsB	2-5	ดีปานกลาง	<10	>35	>150	0.71	11.85	25.66	ต่ำ
Msk-vtkS-lsB	2-5	ดีปานกลาง	<10	>35	>150	0.54	7.12	23.61	ต่ำ
Nbn-slA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	0.98	19.58	58.84	ต่ำ
Nbn-slA/csub	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	0.50	3.85	25.59	ต่ำ
Ndg-slA	0-2	ดีปานกลาง- ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	0.64	32.60	49.67	ต่ำ
Ng-lsB	2-5	ดี	<10	>35	>150	0.61	10.35	37.40	ต่ำ
Nt-clA	0-2	ค่อนข้างเลว	10-20	>35	50-100	1.26	40.53	90.29	ต่ำ
Nt-spd-clA	0-2	ค่อนข้างเลว	10-20	>35	50-100	0.33	2.17	31.26	ต่ำ

ตารางที่ 3-3 สมบัติดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอกงจังหวัดนครราชสีมา (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ความ ลาดชัน	การระบายน้ำ	ความจุแลกเปลี่ยน แคตไอออน(ดินบน)	ความอิ่มตัวด้วย เบส(ดินบน)	ความลึก (ซ.ม.)	อินทรีย์วัตถุ (%)	ฟอสฟอรัส (P2O5)	โปตัสเซียม (K2O)	ความอุดม สมบูรณ์ของดิน
Pho-fl-sIA/csub	0-2	ดีปานกลาง- ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	0.62	16.04	31.88	ต่ำ
Ptk-lsB	2-5	ดี	<10	<35	>150	0.66	9.61	27.21	ต่ำ
Re-col-sIA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	35-75	>150	0.08	0.50	6.43	ต่ำ
St-sIA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	<35	>150	0.69	4.25	24.78	ต่ำ
Tpr-Tpr-mw-sicIB	2-5	ดีปานกลาง	>20	>35	50-100	1.36	25.48	111.37	ปานกลาง

ที่มา : กองสำรวจดินและวิทยทรัพยากรดิน (2561)

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1. หลักการ

กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

- (1) พื้นที่ (Area)
- (2) หน้าที่ขององค์กร หรือภารกิจ (Function)
- (3) ความร่วมมือ (Participation)

การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีสาระสำคัญที่จำเป็นในการจัดทำโครงการ เช่น

- (1) สภาพปัญหาของชุมชนหรือเกษตรกร
- (2) ความต้องการของชุมชน
- (3) โครงการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน
- (4) พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ผู้ที่จำเป็นต้องเข้าร่วมกระบวนการคือ เกษตรกรในพื้นที่ตำบล ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีของแผนการใช้ที่ดินตำบลนั้น การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีสาระสำคัญของชุมชนในภาพรวม และเกษตรกรแต่ละราย เช่น

- (1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- (2) ปัญหาการประกอบอาชีพ
- (3) ความต้องการของชุมชนหรือเกษตรกรแต่ละราย
- (4) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ในปัจจุบัน

จากสาระสำคัญใน 4 ประการ ดังกล่าว แผนการใช้ที่ดินตำบลจะต้องจัดทำขึ้นโดยมี “กิจกรรมตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน หรือเกษตรกรแต่ละราย รวมทั้งตอบสนองต่อแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตรงตามอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และโดยความร่วมมือของส่วนราชการต่างๆ

4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา

มีการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2564 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

- 1) ปัญหาหลักของตำบลโนนเต็ง คือ
  - (1) ขาดแคลนน้ำทั้งเพื่อการเกษตร
  - (2) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

- 2) ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง
ความต้องการหลักจะมี 4 ประการ คือ
  - (1) ต้องการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภคเพิ่มเติมจากที่มีอยู่ในปัจจุบัน
  - (2) ขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ
  - (3) ปรับปรุงดินให้อุดมสมบูรณ์
  - (4) ลดต้นทุนการผลิต

- 3) ที่มาของรายได้จากการเกษตรในปัจจุบัน

(3.1) พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของเทศบาลตำบลโนนเต็ง ในปัจจุบัน คือ ข้าว พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105

(3.2) ปศุสัตว์ มีการเลี้ยงโค และ กระบือ

- 4) นวัตกรรม

การปลูกพืชตระกูลถั่ว (ปอเทือง) เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน ลดการระบาดของวัชพืชในนาข้าว หลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าว เกษตรกรทำการหว่านปอเทืองเพื่อไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสด เมื่อปอเทืองออกดอกที่ระยะเวลาปลูก 45-50 วันจึงมีการไถกลบ เพื่อให้ย่อยสลายเป็นปุ๋ยและอินทรีย์วัตถุ

จากผลการจัดทำ PRA ที่ระบุถึง ปัญหา และ ความต้องการของเกษตรกร/ชุมชน/อบต. ไว้ข้างต้นนั้น การวิเคราะห์ที่จะเริ่มต้นด้วยการนำระบบ DPSIR มาใช้เพื่อระบุปัญหาในภาพรวม หลังจากนั้นจะเป็นการจัดทำตาราง (Matrix) ที่ระบุ ปัญหา ความต้องการ การใช้ที่ดินในปัจจุบัน ความเหมาะสมของดิน การกำหนดเขตการใช้ที่ดินในอนาคตพร้อมข้อเสนอแนะ และกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนด

จากรูปที่ 4-1 การวิเคราะห์ภาพรวมในระบบ DPSIR แสดงให้เห็นว่าตำบลโนนเต็ง มีปัญหาดินเสื่อมโทรม ขาดแคลนน้ำและแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ทำให้ผลผลิตของพืชที่ปลูกค่อนข้างต่ำ ต้องลงทุนซื้อปุ๋ยเคมี และต้องจ่ายค่าน้ำมันเป็นเชื้อเพลิงเพื่อสูบน้ำเข้าพื้นที่ บางปีพืชผลเสียหายจากการขาดแคลนน้ำ ปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ การใช้ที่ดินเป็นนาข้าว ความเหมาะสมของดินอยู่ในชั้น S3,N การกำหนดเขตการใช้ที่ดินในอนาคต เกษตรกรต้องการทำนาต่อไป จึงกำหนดไว้เป็นนาข้าว แต่จะมีการเพิ่มเติมด้วยการปลูกพืชหลังนา ได้แก่ การหว่านพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง, ถั่วพรี) เพื่อปรับปรุงคุณภาพดินและเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ขาย ทำเกษตรอินทรีย์เพื่อเพิ่มรายได้ และในรายที่สมัครใจปรับเปลี่ยนการผลิตเพื่อทำเกษตรผสมผสาน ดังนั้นกิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551 จึงควรมีการ สนับสนุนการปลูกพืชปุ๋ยสด เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การปลูกพืชตระกูลถั่วหลังนา ควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งจะมีการปรับปรุงแปลงนาเดิมให้มีพื้นที่ราบเรียบเพื่อการจัดการน้ำในแปลงนาได้สม่ำเสมอ รวมทั้งการจัดทำคันนาขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อปลูกพืชอื่นๆ รวมทั้งเป็นแนวกันชนกับแปลงเกษตรข้างเคียง การก่อสร้างบ่อน้ำในไร่นา แหล่งน้ำขนาดเล็ก ขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นต้น

2. การขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร

ความต้องการของเกษตรกร : แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรเพิ่มเติมจากที่มีอยู่ในปัจจุบัน
กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรคือ

(1) บ่อน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร จากการตรวจสอบข้อมูลพบว่า ตำบลโนนเต็งได้รับการสนับสนุนการขุดบ่อน้ำในไร่นา ตั้งแต่ปี 2557-2564 รวมทั้งหมดจำนวน 82 บ่อ (ตารางที่ 4-1) อนึ่ง บ่อน้ำในไร่นา มิได้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำมาทำนา แต่จะเป็นบรรเทาปัญหาในภาวะฝนทิ้งช่วงเท่านั้น กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะลงมือในเขตการใช้ที่ดินซึ่งจะมีทั้งที่นาข้าวและที่ปลูกพืชไร่ อาจจะเป็นบ่อน้ำในไร่นาเพิ่มเติม หรือขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่ ได้แก่ ห้วยบุษบง ห้วยหนองตอ ห้วยตะคร้อ เป็นต้น อีกประการหนึ่ง การที่พื้นที่การเกษตรขาดความชื้นในดินเร็วกว่าปกติหลังฝนทิ้งช่วงนั้น มีสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ขาดอินทรีย์วัตถุในดินที่จะช่วยอุ้มน้ำไว้เพื่อการเติบโตของพืช โดยเฉพาะในดินทรายที่พบในตำบลโนนเต็ง

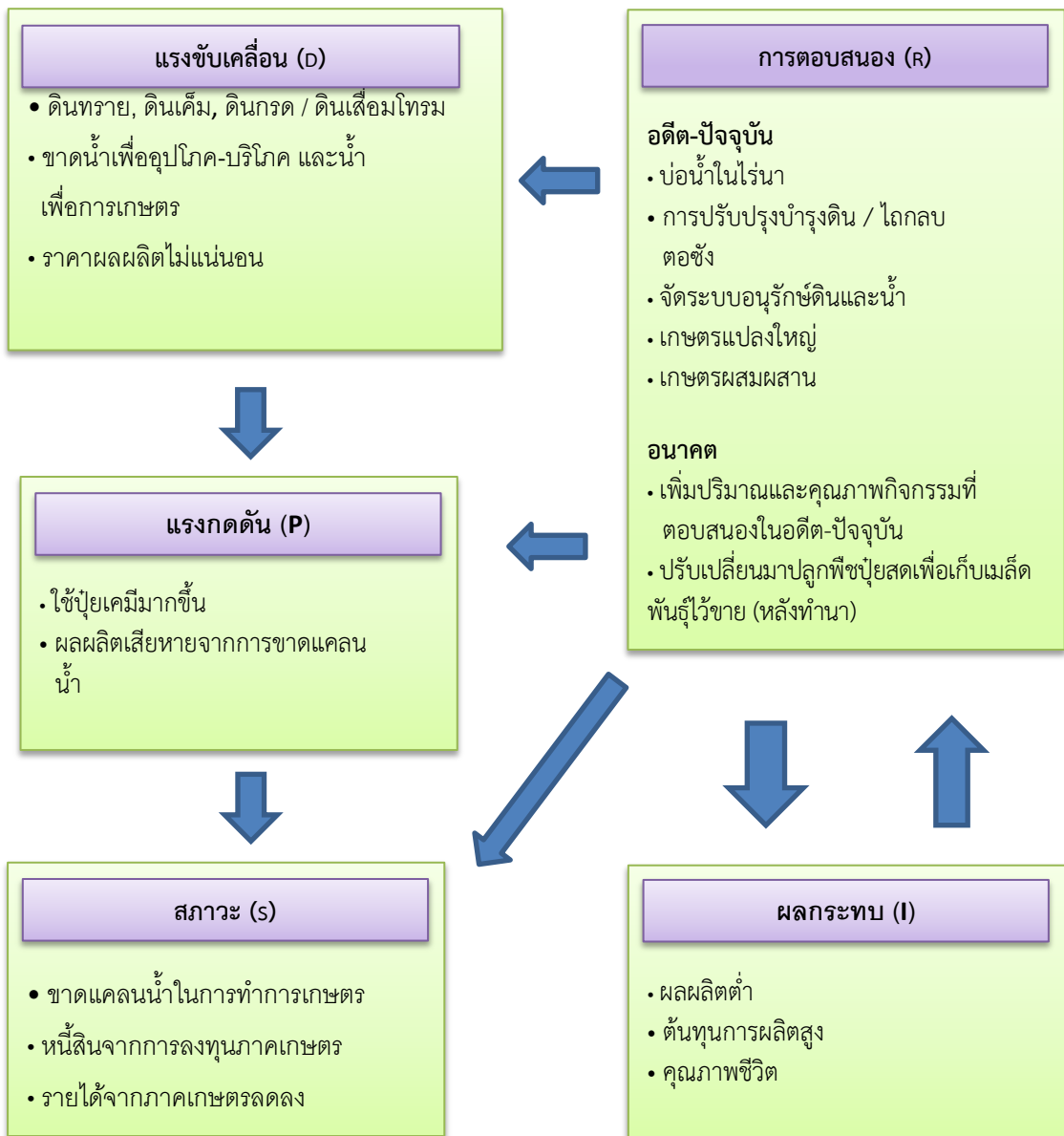
(2) พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก

(3) การขุดลอกแหล่งน้ำตามธรรมชาติ

(4) สระน้ำในโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ปีงบประมาณ 2564 ซึ่งในพื้นที่โนนเต็งได้มีการขุดสระน้ำจำนวน 18 บ่อ

ตารางที่ 4-1 บ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา

ปีงบประมาณ	จำนวน (บ่อ)
2557	10
2558	10
2559	0
2560	20
2561	5
2562	0
2563	18
2564	19
รวม	82

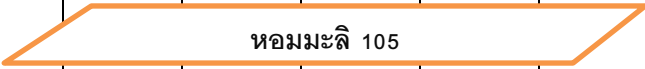
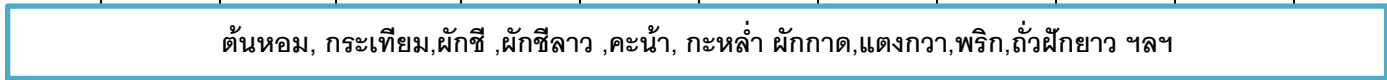

รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลโนนเต็ง อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา

4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ระบบการปลูกพืชในปัจจุบันของตำบลโนนเต็ง อำเภอกอง จังหวัดนครราชสีมา มีรายละเอียด ดังรูปที่ 4-2

ในพื้นที่นาจะเริ่มเพาะปลูก ในช่วงเดือนมิถุนายน – พฤศจิกายน หลังเก็บเกี่ยวจะมีการใช้ที่ดินบางส่วนเพื่อปลูกผัก (ต้นหอม กระเทียม ผักชี ผักชีลาว กระเทียม ผักกาด แตงกวา พริก ถั่วฝักยาว) ในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน – ถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ ในขณะที่พื้นที่นาที่มีความชื้นอยู่ และในพื้นที่มีน้ำเพียงพอสามารถปลูกพืชผักได้ตลอดปี ในพื้นที่ปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น มีการดูแลรักษาเป็นระยะตลอดทั้งปี

เดือนระบบเกษตร	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ทำนา						 หอมมะลิ 105						
พืชผัก	 ต้นหอม, กระเทียม, ผักชี, ผักชีลาว, กระเทียม, ผักกาด, แตงกวา, พริก, ถั่วฝักยาว ฯลฯ											
พืชไร่	 อ้อย, ไม้ส่ำปะหลัง											
ไม้ผล, ไม้ยืน	 กล้วย, มะม่วง, ไม้ผลผสม, ยูคาลิปตัส, ไม้											

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืช ตำบลโนนเต็ง อำเภอกอง จังหวัดนครราชสีมา

บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 ทรัพยากรดิน

จากการสำรวจทรัพยากรดินตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา โดยกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน พบว่ามีดิน 14 ชุดดิน 19 หน่วยแผนที่ดิน โดยมีการประเมินคุณภาพที่ดิน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 5-1

5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน

ประกอบด้วยพืชเศรษฐกิจหลัก หรือพืชอัตลักษณ์ (Signature crops) ที่ปลูกอยู่ในปัจจุบันของตำบลโนนเต็ง ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพด อ้อย พืชที่มีอนาคตทั้งด้านคุณภาพและราคาตลาด (Promising crop) ได้แก่ ไม้ผลชนิดต่างๆ ไม้ยืนต้น และพืชผักสมุนไพร

5.3 ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน

จากการใช้คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน (บัณฑิต ต้นศิริ และคำรณ ไทรพิง, 2542) สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดิน ประเมินคุณภาพที่ดิน ได้จำแนกชั้นความเหมาะสมทางกายภาพและข้อจำกัดของประเภทการใช้ที่ดิน ดังนี้

ข้าวนาปี

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) คือปริมาณน้ำฝนในระยะเพาะปลูก ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kng-sIA Kng-Kng-gm-sB/b Kts-sIA Kts-sIA/csub Msk-lsB Msk-Msk-vtk-slsB Msk-vtk-slsB Nbn-sIA/csub Ndg-sIA Nt-clA Nt-spd-clA Pho-fl-sIA/csub Ptk-lsB Re-col-sIA St-sIA มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) และความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) คือมีการระบายน้ำดีได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ct-Ct-gm-silB/b Ht-lsB Ng-lsB มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) และ สภาพการหยั่งลึกของราก (r) จากปริมาณกรวดที่พบในชั้นดิน ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Tpr-Tpr-mw-siclB

ข้าวโพด

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ct-Ct-gm-silB/b มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) และความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร (n) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ht-lsB Kng-slA Kng-Kng-gm-sB/b Msk-lsB Msk-Msk-vtks-lsB Msk-vtks-lsB Ng-lsB Pho-fl-slA/csub Ptk-lsB มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) ความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร (n) และการมีเกลือมากเกินไป (x) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kts-slA Kts-slA/csub มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) และสภาวะการหยั่งลึกของราก (r) จากปริมาณกรวดที่พบในชั้นดิน ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Tpr-Tpr-mw-siclB

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ มีข้อจำกัดด้านความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) คือมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Nbn-slA/csub Ndg-slA Nt-clA Nt-spd-clA Re-col-slA St-slA

มันสำปะหลัง

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ct-Ct-gm-silB/b มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) และความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร (n) ได้แก่หน่วยแผนที่ดิน Ht-lsB Kng-slA Kng-Kng-gm-sB/b Msk-lsB Msk-Msk-vtks-lsB Msk-vtks-lsB Ng-lsB Pho-fl-slA/csub Ptk-lsB มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) และสภาวะการหยั่งลึกของราก (r) จากปริมาณกรวดที่พบในชั้นดิน ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Tpr-Tpr-mw-siclB

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) คือมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Nbn-slA/csub Ndg-slA Nt-clA Nt-spd-clA Re-col-slA St-slA

อ้อย, สัก

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) คือปริมาณน้ำฝนในพื้นที่ พบทั้งหมดในพื้นที่ ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ct-Ct-gm-silB/b Ht-lsB Kng-slA Kng-Kng-gm-sB/b Kts-slA Kts-slA/csub Msk-lsB Msk-Msk-vtks-lsB Msk-vtks-lsB Nbn-slA/csub Ndg-slA Nt-clA Nt-spd-clA Pho-fl-slA/csub Ptk-lsB Re-col-slA St-slA และ Tpr-Tpr-mw-siclB

ไผ่, หม่อน

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ct-Ct-gm-silB/b มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) ได้แก่หน่วยแผนที่ดิน Ht-lsB Kng-slA Kng-Kng-gm-sB/b Msk-lsB Msk-Msk-vtks-lsB Msk-vtks-lsB Ng-lsB Pho-fl-slA/csub Ptk-lsB Tpr-Tpr-mw-siclB มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) และ การมีเกลือมากเกินไป (x) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kts-slA Kts-slA/csub มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ข้อจำกัดด้านความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) คือมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Nbn-slA/csub Nt-clA Nt-spd-clA Re-col-slA St-slA ข้อจำกัดด้านความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) คือมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) และ การมีเกลือมากเกินไป (x) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ndg-slA

ลำไย

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) ได้แก่หน่วยแผนที่ดิน Ct-Ct-gm-silB/b มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) และข้อจำกัดด้านความจุในการดูดยึดธาตุอาหาร (n) ได้แก่หน่วยแผนที่ดิน Ht-lsB Kng-slA

Kng-Kng-gm-sB/b Msk-lsB Msk-Msk-vtks-lsB Msk-vtks-lsB Ng-lsB Pho-fl-slA/csub Ptk-lsB มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) ข้อจำกัดด้านความจุในการดูดซับธาตุอาหาร (n) และ การมีเกลือมากเกินไป (x) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kts-slA Kts-slA/csub

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ ข้อจำกัดด้านความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) คือมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Nbn-slA/csub Ndg-slA Nt-clA Nt-spd-clA Re-col-slA St-slA

ลีนจี, อินทผาลัม, มะขามเทศ

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ได้แก่หน่วยแผนที่ดิน Ct-Ct-gm-silB/b ดิน Ht-lsB Kng-slA Kng-Kng-gm-sB/b Kts-slA Kts-slA/csub Msk-lsB Msk-Msk-vtks-lsB Msk-vtks-lsB Ng-lsB Pho-fl-slA/csub Ptk-lsB Tpr-Tpr-mw-siclB is มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) และความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) คือมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Nbn-slA/csub Ndg-slA Nt-clA Nt-spd-clA Re-col-slA St-slA

กล้วย

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ได้แก่หน่วยแผนที่ดิน Ct-Ct-gm-silB/b มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) Ht-lsB Kng-slA Kng-Kng-gm-sB/b Msk-lsB Msk-Msk-vtks-lsB Msk-vtks-lsB Ng-lsB Pho-fl-slA/csub Ptk-lsB Tpr-Tpr-mw-siclB มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) และ การมีเกลือมากเกินไป (x) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kts-slA Kts-slA/csub มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Nbn-slA/csub Ndg-slA Nt-clA Nt-spd-clA Re-col-slA St-slA มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) ความเป็นประโยชน์ของ

ออกซิเจนต่อรากพืช (o) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) และการมีเกลือมากเกินไป (x) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ndg-sLA

แก้วมังกร

ชั้นความเหมาะสม (S1)

ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ct-Ct-gm-silB/b

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) ได้แก่หน่วยแผนที่ดิน Ht-lsB Kng-sLA Kng-Kng-gm-sB/b Msk-lsB Msk-Msk-vtks-lsB Msk-vtks-lsB Ng-lsB Pho-fl-sLA/csub Ptk-lsB Tpr-Tpr-mw-siclB มีข้อจำกัดด้านความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) และการมีเกลือมากเกินไป (x) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kts-sLA Kts-sLA/csub มีข้อจำกัดด้านความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Nbn-sLA/csub Ndg-sLA Nt-clA Nt-spd-clA Re-col-sLA St-sLA มีข้อจำกัดด้านความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) และและการมีเกลือมากเกินไป (x) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ndg-sLA

อโวคาโด

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ ค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในฤดูปลูก (t) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Ct-Ct-gm-silB/b ข้อจำกัดด้านค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในฤดูปลูก (t) ด้านความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) และความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) ได้แก่หน่วยแผนที่ดิน Ht-lsB Kng-sLA Kng-Kng-gm-sB/b Msk-lsB Msk-Msk-vtks-lsB Msk-vtks-lsB Ng-lsB Pho-fl-sLA/csub Ptk-lsB ข้อจำกัดด้านค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในฤดูปลูก (t) ด้านความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (s) และการมีเกลือมากเกินไป (x) ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Kts-sLA Kts-sLA/csub

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชคือ มีข้อจำกัดด้านความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o) คือการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Nbn-sLA/csub Ndg-sLA Nt-clA Nt-spd-clA Re-col-sLA St-sLA มีข้อจำกัดด้านสภาวะการแห้งลึกของราก (r) คือความลึกของดิน ได้แก่ หน่วยแผนที่ดิน Tpr-Tpr-mw-siclB

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลโนนตั้ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา

หน่วยแผนที่ดิน	ข้าว	ข้าวโพด	มันสำปะหลัง	อ้อย	ไผ่	สั๊ก	หม่อน
Ct-Ct-gm-silB/b	S3mo	S2m	S2m	S3m	S2m	S3m	S2m
Ht-lsB	S3mo	S2msn	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S2ms
Kng-slA	S3m	S2msn	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S2ms
Kng-Kng-gm-sB/b	S3m	S2msn	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S2ms
Kts-slA	S3m	S2msnx	S2msnx	S3m	S2msx	S3m	S2msx
Kts-slA/csub	S3m	S2msnx	S2msnx	S3m	S2msx	S3m	S2msx
Msk-lsB	S3m	S2msn	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S2ms
Msk-Msk-vtk-lsB	S3m	S2msn	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S2ms
Msk-vtk-lsB	S3m	S2msn	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S2ms
Nbn-slA/csub	S3m	S3o	N	S3m	S2mos	S3m	S2mos
Ndg-slA	S3m	S3o	N	S3m	S2mosx	S3m	S2mosx
Ng-lsB	S3mo	S2msn	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S2ms
Nt-clA	S3m	S3o	N	S3m	S2mos	S3m	S2mos
Nt-spd-clA	S3m	S3o	N	S3m	S2mos	S3m	S2mos
Pho-fl-slA/csub	S3m	S2msn	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S2ms
Ptk-lsB	S3m	S2msn	N	S3m	S2ms	S3m	S2ms
Re-col-slA	S3m	S3o	N	S3m	S2mos	S3m	S2mos
St-slA	S3m	S3o	N	S3m	S2mos	S3m	S2mos
Tpr-Tpr-mw-siclB	S3mr	S2mr	S2mr	S3m	S2ms	S3m	S2ms

หมายเหตุ : 1. คำอธิบายหน่วยแผนที่ดินดูจากตารางหน่วยแผนที่ดิน

2. ชั้นความเหมาะสมของดิน

S1 : ชั้นที่มีความเหมาะสมมาก

S2 : ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง

S3 : ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย

N : ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม

3. ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน

m : ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช

n: ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร

r : สภาพการหยั่งลึกของราก

o : ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อราก

s : ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร

t : ค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในฤดูปลูกพืช

x : การมีเกลือมากเกินไป

ตารางที่ 5-1 (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ลำไย	ลิ้นจี่	กล้วย	อินทผลัม	มะขามเทศ	แก้วมังกร	พุทรา
Ct-Ct-gm-silB/b	S2ms	S3m	S2m	S3m	S3m	S1	S3m
Ht-lsB	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S3m	S2s	S3m
Kng-slA	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S3m	S2s	S3m
Kng-Kng-gm-sB/b	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S3m	S2s	S3m
Kts-slA	S2msnx	S3m	S2msx	S3m	S3m	S2sx	S3m
Kts-slA/csub	S2msnx	S3m	S2msx	S3m	S3m	S2sx	S3m
Msk-lsB	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S3m	S2s	S3m
Msk-Msk-vtks-lsB	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S3m	S2s	S3m
Msk-vtks-lsB	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S3m	S2s	S3m
Nbn-slA/csub	S3o	S3mo	S2mos	S3mo	S3mo	S2os	S3mo
Ndg-slA	S3o	S3mo	S2mosx	S3mo	S3mo	S2osx	S3mo
Ng-lsB	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S3m	S2s	S3m
Nt-clA	S3o	S3mo	S2mos	S3mo	S3mo	S2os	S3mo
Nt-spd-clA	S3o	S3mo	S2mos	S3mo	S3mo	S2os	S3mo
Pho-fl-slA/csub	S2msn	S3m	S2ms	S3m	S3m	S2s	S3m
Ptk-lsB	S2msn	S3m	S2mos	S3m	S3m	S2s	S3m
Re-col-slA	S3o	S3mo	S2mos	S3mo	S3mo	S2os	S3mo
St-slA	S3o	S3mo	S2mos	S3mo	S3mo	S2os	S3mo
Tpr-Tpr-mw-siclB	S2msr	S3m	S2ms	S3m	S3m	S2s	S3m

หมายเหตุ : 1. คำอธิบายหน่วยแผนที่ดินดูจากตารางหน่วยแผนที่ดิน

2. ชั้นความเหมาะสมของดิน

S1 : ชั้นที่มีความเหมาะสมมาก

S2 : ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง

S3 : ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย

N : ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม

3. ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน

m : ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช

n: ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร

r : สภาพการหยั่งลึกของราก

o : ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อราก

s : ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร

t : ค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในฤดูปลูกพืช

x : การมีเกลือมากเกินไป

ตารางที่ 5-1 (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ฝรั่ง	อโวคาโด	ฟ้าทะลายโจร	ชิง
Ct-Ct-gm-silB/b	S1	S2t	S1	S3m
Ht-lsB	S2s	S2tos	S2s	S3m
Kng-slA	S2os	S2tos	S2os	S3m
Kng-Kng-gm-sB/b	S2os	S2tos	S2os	S3m
Kts-slA	S2osx	S2tosx	S2osx	S3m
Kts-slA/csub	S2osx	S2tosx	S2osx	S3m
Msk-lsB	S2os	S2tos	S2os	S3m
Msk-Msk-vtks-lsB	S2os	S2tos	S2os	S3m
Msk-vtks-lsB	S2os	S2tos	S2os	S3m
Nbn-slA/csub	S3o	S3o	S3o	S3mo
Ndg-slA	S3o	S3o	S3o	S3mo
Ng-lsB	S2s	S2tos	S2s	S3m
Nt-clA	S3o	S3o	S3o	S3mo
Nt-spd-clA	S3o	S3o	S3o	S3mo
Pho-fl-slA/csub	S2os	S2tos	S2os	S3m
Ptk-lsB	S2os	S2tos	S2os	S3mo
Re-col-slA	S3o	S3o	S3o	S3mo
St-slA	S3o	S3o	S3o	S3mo
Tpr-Tpr-mw-siclB	S2os	S3r	S2os	S3m

หมายเหตุ : 1. คำอธิบายหน่วยแผนที่ดินดูจากตารางหน่วยแผนที่ดิน

2. ชั้นความเหมาะสมของดิน

S1 : ชั้นที่มีความเหมาะสมมาก

S2 : ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง

S3 : ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย

N : ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม

3. ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน

m : ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช

n: ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร

r : สภาวะการหยั่งลึกของราก

o : ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อราก

s : ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร

t : ค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในฤดูปลูกพืช

x : การมีเกลือมากเกินไป

บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน

6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล

ในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลฉบับนี้ได้ใช้ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”¹⁾ เป็นหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อก้าวทันต่อโลกยุค โลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัย ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผน และดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกใน คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอก”

6.2 นโยบายแห่งรัฐ ในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

แผนการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา ได้กำหนดไว้ตามกรอบของนโยบายแห่งรัฐ ดังรายละเอียดในตารางที่ 6-1

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

ลำดับ ที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/แผนการ ปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
1	รัฐธรรมนูญแห่งอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560	มาตรา 72 (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยเหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3	แผนการปฏิรูปประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ประเด็นย่อยที่ 2.1 จัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ประเด็นย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550 :ฐ) ได้หมายความว่า “ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในวโรกาสต่างๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่นๆ โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป

ลำดับ ที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/แผนการ ปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
4	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560- 2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่าง ยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อหลัการพัฒนา อย่างยั่งยืน
5	นโยบายและแผนการบริหาร จัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด่านใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
6	ยุทธศาสตร์ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการน้ำเพื่อการผลิตการเกษตร ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาที่ดินเพื่อการผลิตการเกษตร ยุทธศาสตร์ที่ 3 การใช้หลักพอเพียงประยุกต์กับการผลิตการเกษตร ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับการแปรรูปข้าวหอมมะลิ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การยกระดับการแปรรูปข้าวเหนียว ยุทธศาสตร์ที่ 6 การขับเคลื่อนขีดความสามารถเพื่อเพิ่มผลิตภาพ การเกษตรในพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีศักยภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 7 การยกระดับการผลิตอ้อย ยุทธศาสตร์ที่ 8 การยกระดับการผลิตมันสำปะหลัง ยุทธศาสตร์ที่ 9 การแปรรูปยางพารา ยุทธศาสตร์ที่ 10 การผลิตโคเนื้อ ยุทธศาสตร์ที่ 11 การผลิตโคนม และผลิตภัณฑ์นม ยุทธศาสตร์ที่ 12 การส่งเสริมสมรรถนะและเสริมสร้างศักยภาพของ เกษตรกร และกลุ่มสถาบันการเกษตร ยุทธศาสตร์ที่ 13 การใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาการแปรรูปและการตลาดเพื่อ สร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์
7	แผนพัฒนาภูมิภาคจังหวัดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการค้า การบริการ การลงทุนและการ พัฒนาอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
8	แผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ. 2560-2579)	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 7 พัฒนาโคราชเป็นเมืองเกษตร และท่องเที่ยว ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 8 เสริมสร้างการบริหารจัดการน้ำ
9	แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน ตำบลโนนแดง	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเกษตร เกษตรอินทรีย์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550 :ฐ) ได้หมายเหตุว่า “ประมวล
และกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทาน
ในวโรกาสต่างๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่นๆ โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่
เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป

การวางแผนการใช้ที่ดินเป็นกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบหรือกิจกรรมการใช้ที่ดินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า โดยมีพื้นฐานจากศักยภาพการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรดินตามธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการใช้ที่ดิน อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนการใช้ที่ดินมิได้สิ้นสุดลงในขั้นตอนการตัดสินใจ ว่าที่ดินจะทำอะไรดีที่สุด แต่จะต้องรวมถึงการจัดทำมาตรการทุกด้านในการใช้ที่ดินเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการใช้ที่ดินนั้น จำเป็นต้องระบุถึงมาตรการ กิจกรรม โครงการ แผนงาน และนโยบายที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้บรรลุถึงความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล เป็นการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดการใช้พื้นที่อย่างเป็นระบบ เป็นการตัดสินใจในการใช้พื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของชุมชน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ โดยมีความมุ่งหมายให้การใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นนั้น ตอบสนองความต้องการของชุมชนมากที่สุด การกำหนดเขตการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง ใช้ยุทธศาสตร์จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2562 เป็นแนวทาง ซึ่งยุทธศาสตร์จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2562 ได้เชื่อมโยง กับนโยบายรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปประเทศ รวมทั้งแผนพัฒนา รายสาขาต่างๆ หรือแผนเฉพาะด้าน เช่น แผนพัฒนาการเกษตร แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

6.3 แผนการใช้ที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา ได้กำหนดออกเป็น 5 เขต ดังนี้ (ตารางที่ 6-2 และรูปที่ 6-1)

6.3.1 เขตพื้นที่ป่าไม พื้นที่ในเขตนี้เป็นพื้นที่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ กำหนดเป็นเขตคงสภาพ ป่านอกเขตป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี (หน่วยแผนที่ 14) มีเนื้อที่ประมาณ 512 ไร่ หรือร้อยละ 1.57 ของเนื้อที่ตำบล มีสภาพป่าเป็นป่าผลัดใบรอสภาพพื้นที่ สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงค่อนข้างราบเรียบ พื้นที่มีขนาดเล็กอยู่บริเวณใกล้ชุมชนและแหล่งน้ำ ชุมชนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงใช้ประโยชน์จากการหาของป่า จึงควรรักษาไว้ประโยชน์ร่วมกันหรือจัดทำเป็นป่าชุมชน

ขอเสนอแนะ ปกป้องและรักษาสภาพป่าไมให้คงความสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากไม้และของปารวมกันอย่างพอเพียงและยั่งยืน

6.3.2 เขตเกษตรกรรม มีเนื้อที่ประมาณ 26,992 ไร่ หรือร้อยละ 82.84 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรกรรม เขตนี้กำหนดขึ้นเพื่อการพัฒนาทางด้านการเกษตรเป็นหลัก เป็นเขตเศรษฐกิจสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนส่วนใหญ่ในตำบล พื้นที่ในเขตนี้จัดเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพการผลิตสูงเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อการแข่งขันและทำการเพาะปลูกเพื่อการดำรงชีพในลักษณะเศรษฐกิจพอเพียง

1.เขตทำนา เนื้อที่ประมาณ 22,114 ไร่ หรือร้อยละ 67.86 ของเนื้อที่ตำบล เขตนี้เพาะปลูกโดยอาศัยน้ำฝน มีสภาพเป็นพื้นที่ลุ่มและที่ดอน

- **เขตทำนาพื้นที่ลุ่ม (หน่วยแผนที่ 212)** มีเนื้อที่ 4,406 ไร่ หรือร้อยละ 13.52 ของเนื้อที่ตำบล

ดินในเขตการใช้ที่ดินนี้ ได้แก่ ชุดดินโนนไทย โนนไทย ขามทะเลสอ สีทน และชุดหนองบุญมาก ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ร่วนปนทราย ถึงดินเหนียวปนทรายแป้ง สภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชในระดับต่ำ ปฏิกิริยาของดินเป็นกรดจัด มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกข้าว โดยมี ข้อจำกัดด้านปริมาณธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุในดิน ซึ่งมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของข้าว ด้านปริมาณธาตุอาหารที่ดินสามารถดูดยึดและการปลดปล่อยธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ซึ่งจะมีผลทางอ้อมต่อการเจริญเติบโตของพืช และด้านค่าปฏิกิริยาของดินจะมีผลต่อกิจกรรมของจุลินทรีย์ ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อขบวนการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุในดิน

ปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

1. ผลผลิตต่ำเนื่องจากดินมีความอุดมสมบูรณ์และปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำ และขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ส่งผลให้ข้าวเจริญเติบโตได้ไม่สมบูรณ์และให้ผลผลิตต่ำ

2. ปัญหาต้นทุนการผลิตสูงเนื่องจากใช้ปุ๋ยเคมี เนื่องจากเกษตรกรมุ่งเน้นการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตเป็นสำคัญ จึงมีการใช้ปุ๋ยเคมีที่ไม่สอดคล้องกับปริมาณธาตุอาหารพืชที่มีอยู่ในดิน

การจัดการที่ดินในอนาคตและกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นใหม่ ได้แก่

1. ให้คำแนะนำเรื่องการปรับปรุงบำรุงดินและปรับปรุงคุณภาพดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารทางดิน ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการสนับสนุนการจัดทำปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์ และสารชีวภาพ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง) ส่งเสริมการไถกลบตอซังพืช รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพของดินด้วยวัสดุปูน (โดโลไมท์)

2. หาแนวทางในการลดต้นทุนการผลิต โดยมีวิธีการจัดการ ดังนี้

- ตรวจสอบวิเคราะห์ดินเพื่อธาตุอาหารในดิน และส่งเสริมการใส่ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรม ถ่ายทอดความรู้ด้านการเก็บตัวอย่างดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ และการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินให้กับเกษตรกร
- ส่งเสริมการใช้โปรแกรมปุ๋ยรายแปลงเพื่อรับคำแนะนำการจัดการปุ๋ยที่มี ความจำเพาะเป็นรายแปลง โดยกรมพัฒนาที่ดิน สามารถจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ด้านการใช้โปรแกรมปุ๋ยรายแปลงให้แก่เกษตรกร ให้เกิดความเข้าใจในการเลือกใช้สูตรปุ๋ยและใส่ในอัตราที่ถูกต้อง ตลอดจนได้รับคำแนะนำในการจัดการปุ๋ยรายแปลง
- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมี โดยการสนับสนุนการจัดทำปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์ และ สารชีวภาพ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง, ถั่วพราง) รวมถึงส่งเสริมการไถกลบตอซังพืช

กิจกรรมของส่วนราชการอื่นๆ ที่ขอรับการสนับสนุน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล โนนเต็ง สนับสนุนพื้นที่ดำเนินการ กลุ่มเกษตรกร และสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ

- เขตทำนาพื้นที่ตอน (หน่วยแผนที่ 213) มีเนื้อที่ 17,708 ไร่ หรือร้อยละ 54.34 ของเนื้อที่ตำบล

ดินในเขตการใช้ที่ดินนี้เป็น ชุดดินคง เทพารักษ์ น้ำพอง พระทองคำ มหาสารคาม ห้วยแกลง และดินคล้ายชุดดินพล ซึ่งเนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ถึงดินทรายปนดินร่วน ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ความสามารถในการกักเก็บน้ำของดินต่ำ มีธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชในระดับต่ำมาก ปฏิกิริยาของดินเป็นกรดจัดถึงกรด มีความเหมาะสมน้อย (S3) ถึงไม่มีความเหมาะสม (N) สำหรับการปลูกข้าว เพราะข้อจำกัดด้านเนื้อดินที่เป็นดินทรายปนดินร่วน ความสามารถในการกักเก็บน้ำของดินต่ำ ปริมาณธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุในดิน ซึ่งมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของข้าว ด้านปริมาณธาตุอาหารที่ดินสามารถดูดยึดและการปลดปล่อยธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ซึ่งจะมีผลทางอ้อมต่อการเจริญเติบโตของพืช และด้านค่าปฏิกิริยาของดินจะมีผลต่อกิจกรรมของจุลินทรีย์ ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อขบวนการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุในดิน

ปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

1. ผลผลิตต่ำเนื่องจากพื้นที่ไม่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว สาเหตุจากดินมีความอุดมสมบูรณ์และปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำ และขาดการปรับปรุงบำรุงดิน
2. ปัญหาเนื้อดินมีความสามารถในการกักเก็บน้ำต่ำ พื้นที่มีการตัดแปลงพื้นที่ทำนา ทำให้เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำในระยะฝนทิ้งช่วง
3. ปัญหาต้นทุนการผลิตสูงเนื่องจากใช้ปุ๋ยเคมี เนื่องจากเกษตรกรมุ่งเน้นการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตเป็นสำคัญ จึงมีการใช้ปุ๋ยเคมีที่ไม่สอดคล้องกับปริมาณธาตุอาหารพืชที่มีอยู่ในดิน

การจัดการที่ดินในอนาคตและกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นใหม่ ได้แก่

1. แนวทางการจัดการเพื่อแก้ปัญหาเมื่อดินมีความสามารถในการกักเก็บน้ำต่ำ ได้แก่ จัดทำคันดินกักเก็บน้ำและปรับพื้นที่ ซึ่งมีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถ สนับสนุน ได้แก่ โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลุ่ม-ดอน โดยมีกิจกรรมย่อยที่เกี่ยวข้อง คือ งานปรับรูปแบบนา ลักษณะที่ 1 งานขุดลอกแหล่งน้ำ งานทำทางลำเลียงในไร่นา และการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของคันดิน

2. การจัดหาแหล่งน้ำเพื่อลดความเสี่ยงต่อการขาดแคลน ได้แก่ การจัดทำแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร

3. ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตจากการทำนาเป็นพืชชนิดอื่น ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ หรือส่งเสริมให้ปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสาน โดยรัฐสนับสนุนแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นา รวมทั้งปัจจัยการผลิตอื่นๆ ในรายที่เกษตรกรสมัครใจปรับเปลี่ยน

4. ให้คำแนะนำเรื่องการปรับปรุงบำรุงดินและปรับปรุงคุณภาพดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารทางดิน ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการสนับสนุนการจัดทำปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์ และสารชีวภาพ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง, ถั่วพริ้ว) ส่งเสริมการไถกลบตอซังพืช รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพของดินด้วยวัสดุปูน (โดโลไมท์)

5. หาแนวทางในการลดต้นทุนการผลิต โดยมีวิธีการจัดการ ดังนี้

- ตรวจสอบวิเคราะห์ดินเพื่อธาตุอาหารในดิน และส่งเสริมการใส่ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรม ถ่ายทอดความรู้ด้านการเก็บตัวอย่างดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ และการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินให้กับเกษตรกร
- ส่งเสริมการใช้โปรแกรมปุ๋ยรายแปลงเพื่อรับคำแนะนำการจัดการปุ๋ยที่มี ความจำเป็นรายแปลง โดยกรมพัฒนาที่ดิน สามารถจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ด้านการใช้โปรแกรมปุ๋ยรายแปลงให้แก่เกษตรกร ให้เกิดความเข้าใจในการเลือกใช้สูตรปุ๋ยและใส่ในอัตราที่ถูกต้อง ตลอดจนได้รับคำแนะนำในการจัดการปุ๋ยรายแปลง
- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมี โดยการสนับสนุนการจัดทำปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์ และ สารชีวภาพ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง, ถั่วพริ้ว) รวมถึงส่งเสริมการไถกลบตอซังพืช

2.เขตปลูกพืชไร่

- เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 4,273 ไร่ หรือร้อยละ 13.12 ของเนื้อที่ตำบล ดินในเขตนี้เป็นชุดดิน เทพารักษ์ พระทองคำ ห้วยแกลง พลและคง สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันปลูกอ้อยและมันสำปะหลัง มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลาดเล็กน้อย เนื้อส่วนใหญ่เป็นดินทรายปนดินร่วนถึงเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับการปลูกพืชไร่

ปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

1. ผลผลิตต่ำเนื่องจาก ดินมีความอุดมสมบูรณ์และปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำ และขาดการปรับปรุงบำรุงดิน

2. ปัญหาต้นทุนการผลิตสูงเนื่องจากใช้ปุ๋ยเคมี เนื่องจากเกษตรกรมุ่งเน้นการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตเป็นสำคัญ จึงมีการใช้ปุ๋ยเคมีที่ไม่สอดคล้องกับปริมาณธาตุอาหารพืชที่มีอยู่ในดิน

การจัดการที่ดินในอนาคตและกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นใหม่ ได้แก่

1. ให้คำแนะนำเรื่องการปรับปรุงบำรุงดินและปรับปรุงคุณภาพดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารทางดิน ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการสนับสนุนการจัดทำปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์ และสารชีวภาพ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง, ถั่วพรี) ส่งเสริมการไถกลบตอซังพืช รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพของดินด้วยวัสดุปูน (โดโลไมท์)

2. หาแนวทางในการลดต้นทุนการผลิต โดยมีวิธีการจัดการ ดังนี้

- ตรวจสอบวิเคราะห์ดินเพื่อดูธาตุอาหารในดิน และส่งเสริมการใส่ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรม ถ่ายทอดความรู้ด้านการเก็บตัวอย่างดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ และการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินให้กับเกษตรกร
- ส่งเสริมการใช้โปรแกรมปุ๋ยรายแปลงเพื่อรับคำแนะนำการจัดการปุ๋ยที่มีความจำเพาะเป็นรายแปลง โดยกรมพัฒนาที่ดิน สามารถจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ด้านการใช้โปรแกรมปุ๋ยรายแปลงให้แก่เกษตรกร ให้เกิดความเข้าใจในการเลือกใช้สูตรปุ๋ยและใส่ในอัตราที่ถูกต้อง ตลอดจนได้รับคำแนะนำในการจัดการปุ๋ยรายแปลง
- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมี โดยการสนับสนุนการจัดทำปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์ และ สารชีวภาพ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง, ถั่วพรี) รวมถึงส่งเสริมการไถกลบตอซังพืช

- เขตปลูกพืชไร่ในพื้นที่ดินทราย เนื้อที่ 1,908 ไร่ หรือร้อยละ 5.86 ของเนื้อที่ตำบล ดินในเขตนี้เป็นชุดดินน้ำพองและมหาสารคาม สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันปลูกอ้อยและมันสำปะหลัง มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลาดเล็กน้อย เนื้อส่วนใหญ่เป็นดินทรายจัด ความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก มีความเหมาะสมปานกลาง สำหรับการปลูกพืชไร่ แต่มีข้อจำกัดด้านความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารและความจุในการดูดซับธาตุอาหาร

ปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

1. ผลผลิตต่ำเนื่องจาก ดินมีความอุดมสมบูรณ์และปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำ และขาดการปรับปรุงบำรุงดิน
2. ปัญหาเนื้อดิน มีความสามารถในการกักเก็บน้ำต่ำ ทำให้เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำในระยะฝนทิ้งช่วง
3. มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลาดเล็กน้อยประกอบกับเนื้อดินเป็นดินปนทราย เสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของหน้าดิน
4. ปัญหาต้นทุนการผลิตสูงเนื่องจากใช้ปุ๋ยเคมี เนื่องจากเกษตรกรมุ่งเน้นการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตเป็นสำคัญ จึงมีการใช้ปุ๋ยเคมีที่ไม่สอดคล้องกับปริมาณธาตุอาหารพืชที่มีอยู่ในดิน

การจัดการที่ดินในอนาคตและกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นใหม่ ได้แก่

1. ให้คำแนะนำเรื่องการปรับปรุงบำรุงดินและปรับปรุงคุณภาพดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารทางดิน ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการสนับสนุนการจัดทำปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์ และสารชีวภาพส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง, ถั่วพริ้ว) ส่งเสริมการไถกลบตอซังพืช รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพของดินด้วยวัสดุปูน (โดโลไมท์)

2. การจัดหาแหล่งน้ำเพื่อลดความเสี่ยงต่อการขาดแคลน ได้แก่ การจัดทำแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร

3. แนวทางการจัดการเพื่อแก้ปัญหาเนื้อดินมีความสามารถในการกักเก็บน้ำต่ำ ได้แก่ จัดทำคันดินกักเก็บน้ำและปรับพื้นที่ ซึ่งมีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถ สนับสนุน ได้แก่ โครงการงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลุ่ม-ดอน การปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของคันดิน

4. หาแนวทางในการลดต้นทุนการผลิต โดยมีวิธีการจัดการ ดังนี้

- ตรวจสอบวิเคราะห์ดินเพื่อธาตุอาหารในดิน และส่งเสริมการใส่ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรม ถ่ายทอดความรู้ด้านการเก็บตัวอย่างดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ และการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินให้กับเกษตรกร
- ส่งเสริมการใช้โปรแกรมปุ๋ยรายแปลงเพื่อรับคำแนะนำการจัดการปุ๋ยที่มีความจำเพาะเป็นรายแปลง โดยกรมพัฒนาที่ดิน สามารถจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ด้านการใช้โปรแกรมปุ๋ยรายแปลงให้แก่

เกษตรกร ให้เกิดความเข้าใจในการเลือกใช้สูตรปุ๋ยและใส่ในอัตราที่ถูกต้อง ตลอดจนได้รับคำแนะนำในการจัดการปุ๋ยรายแปลง

- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมี โดยการสนับสนุนการจัดทำปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์ และ สารชีวภาพ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง, ถั่วพริ้ว) รวมถึงส่งเสริมการไถกลบตอซังพืช

3.เขตปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผล

- **เขตปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผล (หน่วยแผนที่ 232)** มีเนื้อที่ 361 ไร่ หรือร้อยละ 1.11 ของเนื้อที่ตำบล ดินในเขตนี้ส่วนใหญ่เป็นชุดดินเทพารักษ์และห้วยแกลง สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันส่วนใหญ่ปลูกยูคาลิปตัส และไม้ผลได้แก่ มะม่วงและกล้วย มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลาดเล็กน้อย เนื้อส่วนใหญ่เป็นดินร่วนเหนียวปน ถึง ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหาในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

1. ผลผลิตต่ำเนื่องจาก ดินมีความอุดมสมบูรณ์และปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำ และขาดการปรับปรุงบำรุงดิน
2. เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำในระยะฝนทิ้งช่วง
3. ปัญหาต้นทุนการผลิตสูงเนื่องจากใช้ปุ๋ยเคมี เนื่องจากเกษตรกรมุ่งเน้นการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตเป็นสำคัญ จึงมีการใช้ปุ๋ยเคมีที่ไม่สอดคล้องกับปริมาณธาตุอาหารพืชที่มีอยู่ในดิน

การจัดการที่ดินในอนาคตและกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นใหม่ ได้แก่

1. ให้คำแนะนำเรื่องการปรับปรุงบำรุงดินและปรับปรุงคุณภาพดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารทางดิน ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการสนับสนุนการจัดทำปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์ และสารชีวภาพ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง) ส่งเสริมการไถกลบตอซังพืช รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพของดินด้วยวัสดุปุ๋ย

2. การจัดหาแหล่งน้ำเพื่อลดความเสี่ยงต่อการขาดแคลน ได้แก่ การจัดทำแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร

3. หาแนวทางในการลดต้นทุนการผลิต โดยมีวิธีการจัดการ ดังนี้

- ตรวจสอบวิเคราะห์ดินเพื่อธาตุอาหารในดิน และส่งเสริมการใส่ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรม ถ่ายทอดความรู้ด้านการเก็บตัวอย่างดินเพื่อตรวจสอบวิเคราะห์ และการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินให้กับเกษตรกร

- ส่งเสริมการใช้โปรแกรมปุ๋ยรายแปลงเพื่อรับคำแนะนำการจัดการปุ๋ยที่มีความจำเพาะเป็นรายแปลง โดยกรมพัฒนาที่ดิน สามารถจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ด้านการใช้โปรแกรมปุ๋ยรายแปลงให้แก่เกษตรกร ให้เกิดความเข้าใจในการเลือกใช้สูตรปุ๋ยและใส่ในอัตราที่ถูกต้อง ตลอดจนได้รับคำแนะนำในการจัดการปุ๋ยรายแปลง
- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมี โดยการสนับสนุนการจัดทำปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์ และ สารชีวภาพ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง, ถั่วพรี) รวมถึงส่งเสริมการไถกลบตอซังพืช

4.เขตเกษตรผสมผสาน

- **เขตเกษตรผสมผสาน (หน่วยแผนที่ 20)** มีเนื้อที่ 244 ไร่ หรือร้อยละ 0.75 ของเนื้อที่ตำบล มีการใช้ที่ดินเป็นเกษตรผสมผสาน ได้แก่ ทำเกษตรผสมผสาน ปศุสัตว์ และทำประมง ดินที่พบในเขตการใช้ที่ดินนี้ ได้แก่ ชุดดินขามทะเลสอ หนองบุญมาก คงและเทพารักษ์ เนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วน ร่วนปนทราย ถึงดินเหนียวปนทรายแป้ง สภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชในระดับต่ำถึงปานกลาง ดินมีความเหมาะสมปานกลางสำหรับการเพาะปลูกพืช

การจัดการที่ดินในอนาคตและกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นใหม่ ได้แก่

1. ให้คำแนะนำเรื่องการปรับปรุงบำรุงดินและปรับปรุงคุณภาพดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารทางดิน ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการสนับสนุนการจัดทำปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์ และสารชีวภาพ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง, ถั่วพรี) ส่งเสริมการไถกลบตอซังพืช รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพของดินด้วยวัสดุปูน (โดโลไมท์)

2.หาแนวทางในการลดต้นทุนการผลิต โดยมีวิธีการจัดการ ดังนี้

- ตรวจสอบวิเคราะห์ดินเพื่อธาตุอาหารในดิน และส่งเสริมการใส่ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรม ถ่ายทอดความรู้ด้านการเก็บตัวอย่างดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ และการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินให้กับเกษตรกร
- ส่งเสริมการใช้โปรแกรมปุ๋ยรายแปลงเพื่อรับคำแนะนำการจัดการปุ๋ยที่มีความจำเพาะเป็นรายแปลง โดยกรมพัฒนาที่ดิน สามารถจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ด้านการใช้โปรแกรมปุ๋ยรายแปลงให้แก่เกษตรกร ให้เกิดความเข้าใจในการเลือกใช้สูตรปุ๋ยและใส่ในอัตราที่ถูกต้อง ตลอดจนได้รับคำแนะนำในการจัดการปุ๋ยรายแปลง

- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร ซึ่งกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่สามารถสนับสนุน ได้แก่ การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมี โดยการสนับสนุนการจัดทำปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์ และ สารชีวภาพ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง, ถั่วพริ้ว) รวมถึงส่งเสริมการไถกลบตอซังพืช

6.3.3 เขตชุมชน ในพื้นที่ตำบลโนนเต็ง จำแนกเป็น เขตชุมชนชนบท (หน่วยแผนที่ 3) มีเนื้อที่ประมาณ 2,898 ไร่ หรือร้อยละ 8.89 ของเนื้อที่ตำบล ซึ่งมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นหมู่บ้าน สถานที่ราชการ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และเส้นทางคมนาคม ซึ่งชุมชนส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นสวนผสมปะปนอยู่กับที่อยู่อาศัยหรือหมู่บ้าน ไม้ผลผสมและพืชสวนผสมอื่นๆ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้ดีขึ้นและกระจายอย่างทั่วถึง พื้นที่ที่เป็นไม้ผลผสมในหมู่บ้านควรพัฒนากระบวนการผลิตไม้ผลและพืชผัก โดยส่งเสริมการผลิตพืชปลอดสารพิษ เพิ่มศักยภาพการผลิตโดยปรับปรุงโครงสร้างของดิน ด้วยการปลูกพืชตระกูลถั่วในพื้นที่ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมี ตลอดจนการพัฒนาบ่อน้ำในไร่นา สนับสนุนการปลูกไม้ผล ปลูกพืชสวนผสม และพืชผัก ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน ไร่นาสวนผสม เพื่อลดความเสี่ยงของเกษตรกรรายย่อย

6.3.4 เขตแหล่งน้ำ ในพื้นที่ตำบลโนนเต็ง แหล่งน้ำต่างๆ อยู่นอกพื้นที่เขตป่าไม้ตามกฎหมาย มีเนื้อที่ประมาณ 1,586 ไร่ หรือร้อยละ 4.87 ของเนื้อที่ตำบล แบ่งเป็นแหล่งน้ำตามธรรมชาติและแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น

ปัญหาในพื้นที่เขตนี้ ได้แก่ แหล่งน้ำเหล่านี้ต้นเขิน ที่เกิดจากตะกอนดินไหลลงแหล่งน้ำ ทำให้ปริมาณการเก็บกักน้ำลดลง ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนน้ำอย่างรุนแรงในระยะฝนทิ้งช่วงและในฤดูแล้ง ทั้งนี้สำหรับการอุปโภคบริโภค และน้ำสำหรับการทำการเกษตร

แนวทางการใช้ที่ดิน ดูแลรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่จัดสร้างขึ้นไม่ให้เสื่อมโทรมทั้งด้านคุณภาพของน้ำและการกักเก็บน้ำ ไม่ปล่อยให้ลำน้ำต้นเขิน และถูกบุกรุก หมันชุดลอกคูคลองไม่ทิ้งขยะ หรือน้ำเสียลงในแหล่งน้ำ เร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กให้มีจำนวนมากพอ และการกระจายมากขึ้น เพื่อช่วยในการอุปโภคบริโภคและการเพาะปลูกในช่วงขาดน้ำ

การจัดการที่ดินในอนาคตและกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นใหม่ ได้แก่

1. พัฒนาแหล่งน้ำ ได้แก่ ขุดลอกแหล่งน้ำขนาดเล็ก ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
2. อนุรักษ์และส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

กิจกรรมของส่วนราชการอื่นๆ ที่ขอรับการสนับสนุน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง สนับสนุนพื้นที่ดำเนินการ และสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ

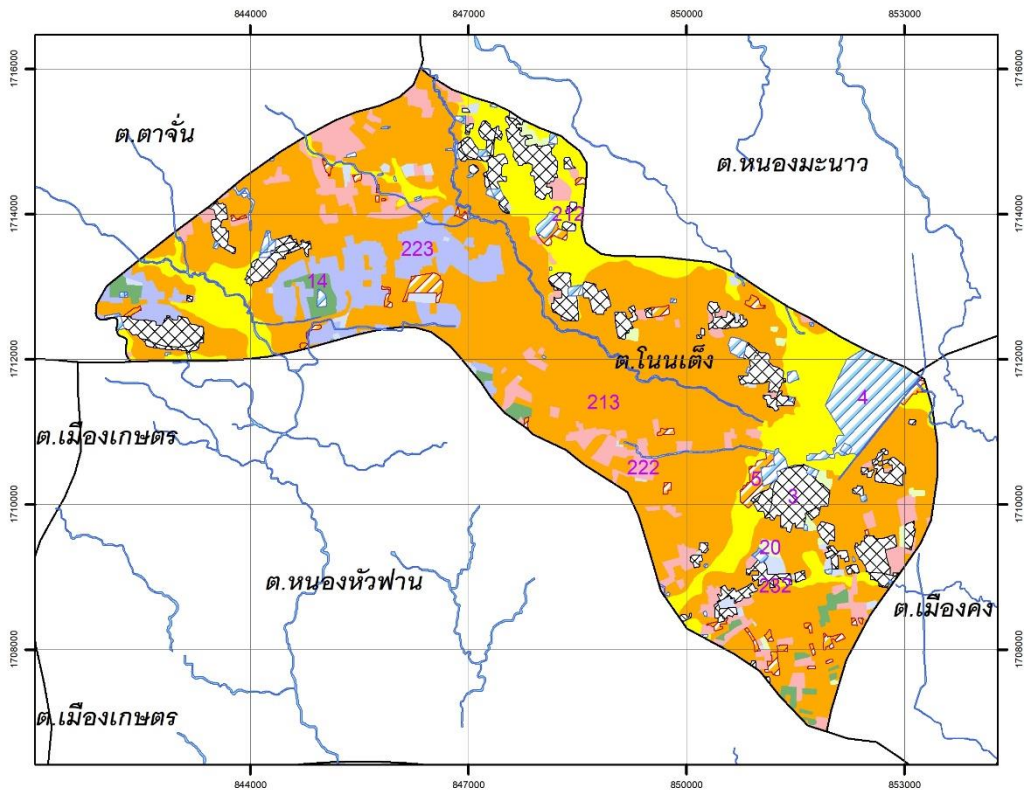
6.3.5 เขตพื้นที่เฉพาะ ในพื้นที่ตำบลโนนเต็ง จำแนกเป็น เขตรักษาสมดุลเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม (หน่วยแผนที่ 5) มีเนื้อที่ประมาณ 597 ไร่ หรือร้อยละ 1.83 ของเนื้อที่ตำบล สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบัน ได้แก่ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ป่าละเมาะ กระจายอยู่ทั่วทั้งพื้นที่ตำบล

การจัดการที่ดินในอนาคต บริเวณพื้นที่ซึ่งเป็นที่สาธารณประโยชน์ หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ควรมีการตรวจสอบ ป้องกันและดำเนินการแก้ไขปัญหาการบุกรุกยึดครองพื้นที่ในเขตนี้ เพราะเป็นที่สาธารณประโยชน์ และสภาพพื้นที่ไม่เหมาะสำหรับการนำที่ดินมาใช้ด้านเกษตรกรรม ควรคงสภาพไว้เพื่อการรักษาสมดุลทางนิเวศต่อไป

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน		เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
1	เขตพื้นที่ป่าไม้	512	1.57
	เขตคงสภาพป่านอกเขตป่าไม้ตามกฎหมายและ มติคณะรัฐมนตรี(14)	512	1.57
2	เขตเกษตรกรรม	26,992	82.84
2.1	เขตทำนา	22,114	67.86
	เขตทำนาในพื้นที่ลุ่ม(212)	4,406	13.52
	เขตทำนาในพื้นที่ดอน(213)	17,708	54.34
2.2	เขตปลูกพืชไร่	4,273	13.12
	เขตปลูกพืชไร่(222)	2,365	7.26
	เขตปลูกพืชไร่ในพื้นที่ดินทราย(223)	1,908	5.86
2.3	เขตปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผล	361	1.11
	เขตปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผล(232)	361	1.11
2.4	เขตเกษตรผสมผสาน	244	0.75
	เขตเกษตรผสมผสาน(20)	244	0.75
3	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (3)	2,898	8.89
4	พื้นที่แหล่งน้ำ(4)	1,586	4.87
5	เขตพื้นที่เฉพาะ(5)	597	1.83
รวม		32,585	100.00

แผนที่แผนการใช้ที่ดิน ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

เขตการใช้ที่ดิน		เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
1	เขตพื้นที่ป่าไม้	512	1.57
	เขตคงสภาพป่านอกเขตป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี(14)	512	1.57
2	เขตเกษตรกรรม	26,992	82.84
2.1	เขตทำนา		
	เขตทำนาในพื้นที่ลุ่ม(212)	22,114	67.86
	เขตทำนาในพื้นที่ดอน(213)	4,406	13.52
	เขตทำนาในพื้นที่ดอน(213)	17,708	54.34
2.2	เขตปลูกพืชไร่	4,273	13.12
	เขตปลูกพืชไร่(222)	2,365	7.26
	เขตปลูกพืชไร่ในพื้นที่ดินทราย(223)	1,908	5.86
2.3	เขตปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผล	361	1.11
	เขตปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผล(232)	361	1.11
2.4	เขตเกษตรผสมผสาน	244	0.75
	เขตเกษตรผสมผสาน(20)	244	0.75
3	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (3)	2,898	8.89
4	พื้นที่แหล่งน้ำ(4)	1,586	4.87
5	เขตพื้นที่เฉพาะ(5)	597	1.83
	รวม	32,585	100.00

สัญลักษณ์แผนที่

- ทางน้ำ
- เขตตำบลโนนเต็ง
- เขตตำบล
- เขตอำเภอ

ปริมาณแผนการใช้ที่ดิน
สำหรับเขตตำบลโนนเต็ง 3
กรมที่ดิน

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

6.4 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน

การจัดทำระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดินได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ประโยชน์ที่ดิน เศรษฐกิจและสังคม นโยบายของรัฐ เพื่อประกอบการพิจารณา กำหนดรูปแบบและ/หรือระบบการปลูกพืชที่เหมาะสมกับการใช้ที่ดินให้ถูกต้องเหมาะสมกับศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติของพื้นที่ ได้จัดทำระบบการปลูกพืชขึ้นใหม่ ดังนี้ (รูปที่ 6-2) เขตทำนาเริ่มเพาะปลูกในช่วงเดือนพฤษภาคม - พฤศจิกายน หลังจากเก็บเกี่ยวจะมีการปลูกปุ๋ยพืชสด เช่น ปอเทือง ถั่วพราง เขตปลูกพืชไร่ ให้มีการปลูกพืชปุ๋ยสดแซมในแปลง ในเขตไม้ผล/ไม้ยืนต้น ให้มีการปลูกพืชปุ๋ยสดแซมในแปลง หรือให้เป็นเกษตรผสมผสานและ/หรือเกษตรอินทรีย์

เดือน ระบบเกษตร	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
นา	พืชปุ๋ยสด				หอมมะลิ 105							
พืชไร่	มันสำปะหลัง, อ้อย											
	ปลูกพืชปุ๋ยสดแซมในแปลง											
ไม้ผล, ไม้ยืน	ยูคาลิปตัส, มะม่วง, กัลย, ไม้ยืนต้นผสม, ไม้ผลผสม											
	ปลูกพืชปุ๋ยสดแซมในแปลง / เกษตรผสมผสาน / เกษตรอินทรีย์											

รูปที่ 6-2 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน

การวิเคราะห์ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน พบว่า เป็นการปลูกพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของดิน และมีการใช้ประโยชน์จากที่ดินอย่างคุ้มค่า เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร ทั้งนี้ได้มีการเปรียบเทียบระบบการปลูกพืชก่อนและหลังมีแผนการใช้ที่ดิน (ตารางที่ 6-3)

ตารางที่ 6-3 การเปรียบเทียบระบบการปลูกพืชก่อนและหลังมีแผนการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	ระบบการปลูกพืชปัจจุบัน	ระบบการปลูกพืชหลังมีแผนการใช้ที่ดิน
เขตทำนา	นาปี	นาปี/ปอเทือง, ถั่วพรี
เขตปลูกพืชไร่	มันสำปะหลัง, อ้อย	มันสำปะหลัง, อ้อย / ปลูกพืชปุ๋ยสดแซมในแปลง
เขตปลูกไม้ยืนต้น/ไม้ผล	ยูคาลิปตัส มะม่วง ก่อวย	ยูคาลิปตัส สัก หม่อน ไม้, ลิ้นจี่ มะม่วง น้อยหน่า ก่อวย มะขาม ลำไย ฝรั่ง ขนุน / ปลูกพืชปุ๋ยสดแซมในแปลง / เกษตร ผสมผสาน/ เกษตรอินทรีย์

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา แล้ว จะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

7.1.2 นำ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบลห้วยยางไปเสนอต่อ สภามอบหมายการบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง เพื่อมีมติให้ความร่วมมือในกิจกรรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายการมาয়งกรมพัฒนาที่ดิน

7.2 ตัวชี้วัด

กิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการในตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

- 1) การบริหารจัดการน้ำ
- 2) การปรับปรุงบำรุงดิน
- 3) พื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- 4) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
เขตเกษตรกรรม	1. ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด 1,260 ลบ.ม.	81,200
	2. การปรับปรุงคุณภาพดิน	
	2.1 ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตในพื้นที่ดินกรด	173,000
	2.2 ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ดินเค็มน้อยและปานกลาง	6,000
	3. ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	
	3.1 ผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก	120,000
	3.2 ผลิตหญ้าแฝกเพื่อแจกจ่าย	36,500
	4. ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	
	4.1 พัฒนาเกษตรกรกลุ่มเดิมเข้มแข็งส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี (ครัวไทยสู่ครัวโลก)	245,000
	4.2 ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	151,750
	4.3 รณรงค์คังคเฝางและตอซัง	20,000
	5. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน (ต่อยอด)	4,000

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานที่สนับสนุนในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน	กิจกรรมของหน่วยงานที่สนับสนุน
<p>เขตเกษตรกรรม</p> <p>1. เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง</p> <ul style="list-style-type: none"> - เขตทำนาพื้นที่ลุ่ม - เขตเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม <p>2. เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เขตทำนาพื้นที่ลุ่ม - เขตทำนาพื้นที่ดอน - เขตปลูกพืชไร่/ไม้ยืนต้น 	<p>พัฒนาศักยภาพพื้นที่การเกษตร/ลดต้นทุนการผลิต/พัฒนาคุณภาพสินค้า/เกษตรปลอดภัย</p> <p>1. ปรับปรุงคุณภาพดิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตในพื้นที่ดินกรด ปรับปรุงดินด้วยโดโลไมท์ - ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ดินเค็มน้อยและปานกลาง - ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด/พืชหมุนเวียนร่วมกับการไถกลบ <p>ต่อซึ่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับน้ำหมักชีวภาพ <p>2. ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการใช้น้ำหมักชีวภาพ เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มคุณภาพผลผลิตส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น - ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดบำรุงดิน <p>3. สนับสนุนสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร เพื่อเป็นแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฝนทิ้งช่วง และส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์พื้นที่คันบ่อปลูกพืชผักสวนครัวไว้บริโภคและขายเป็นรายได้เสริม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานเกษตรอำเภอ/ศพก. ต.โนนแดง จัดทำแปลงเรียนรู้ “การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว” การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ พืชปุ๋ยสด และการใช้น้ำหมักชีวภาพ - สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดอบรมให้ความรู้การผลิตพืชตามระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์ และส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ การตรวจเยี่ยมแปลง และการจัดหาตลาดเกษตร

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานที่สนับสนุนในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน	กิจกรรมของหน่วยงานที่สนับสนุน
<p>เขตเกษตรกรรม</p> <p>1. เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง</p> <ul style="list-style-type: none"> - เขตทำนาพื้นที่ลุ่ม - เขตเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม <p>2. เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เขตทำนาพื้นที่ลุ่ม - เขตทำนาพื้นที่ดอน - เขตปลูกพืชไร่/ไม้ยืนต้น 	<p>4. อนุรักษ์ส่งเสริมให้ปลูกหญ้าแฝกป้องกันการพังทลายของคันดิน/ขอบ่อน้ำ หรือปลูกในพื้นที่ราบเพื่อกักเก็บความชุ่มชื้นให้แก่ดิน</p> <p>5. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน <p>6. จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน</p>	<p>- ร่วมกับสนง.เกษตรอำเภอและอบต.โนนเต็ง จัดงานรณรงค์การปลูกหญ้าแฝก</p>

ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงาน และงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา แผน 4 ปี (ปี 2565-2568)
หน่วยงาน...สถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา....

เขต การ ใช้ ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย				รวม	งบประมาณ				รวม
			2565	2566	2567	2568		2565	2566	2567	2568	
	1. การบริหารจัดการน้ำ											
	1.1 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	บ่อ	4	30	20	20	74	81,200	609,000	406,000	406,000	1,502,200
	2. การปรับปรุงบำรุงดิน											
	2.1 จัดหาปุ๋ยเพื่อการเกษตร (โดโลไมท์)	ตัน	100	50	20	20	190	170,000	85,000	34,000	34,000	323,000
	2.2 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	200	100	40	40	380	3,000	1,500	600	600	5,700
	2.3 ส่งเสริมการผลิตน้ำหมักชีวภาพ (สารเร่ง พด.2)	ลิตร	5,000	5,000	5,000	5,000	20,000	65,000	65,000	65,000	65,000	260,000
	2.4 ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก (สารเร่งซูเปอร์ พด.1)	ตัน	50	50	50	50	200	170,000	170,000	170,000	170,000	680,000
	2.5 พัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์	กลุ่ม	1	1	1	1	4	10,000	10,000	10,000	10,000	40,000
	2.6 อนุรักษ์ดินและน้ำ	แปลง	1	-	-	-	1	20,000	-	-	-	20,000
	2.7 ผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	5	5	5	5	20	148,750	148,750	148,750	148,750	595,000
	2.8 ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	200	200	200	200	800	3,000	3,000	3,000	3,000	12,000
	3. ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน											
	3.1 ผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก	กล้า	100,000	100,000	100,000	100,000	400,000	120,000	120,000	120,000	120,000	480,000
	3.2 ผลิตหญ้าแฝกเพื่อแจกจ่าย	กล้า	50,000	50,000	50,000	50,000	200,000	36,500	36,500	36,500	36,500	146,000

ตารางที่ 7-3 (ต่อ) เป้าหมายการดำเนินงาน และงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา แผน 4 ปี (ปี 2566-2568)
 หน่วยงาน.....สถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา.....

เขต การ ใช้ ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย				รวม	งบประมาณ				รวม
			2565	2566	2567	2568		2565	2566	2567	2568	
	3.3 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม - ดอน	ไร่	-	1,200	1,000	1,000	3,200	-	2,400,000	2,000,000	2,000,000	6,400,000
	4. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน											
	4.1 ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน(ต่อยอด)	แห่ง	1	1	1	1	1	4,000	4,000	4,000	4,000	16,000
	รวม							831,450	3,652,750	2,997,850	2,997,850	10,479,900

เอกสารอ้างอิง

- กรมทรัพยากรธรณี. 2556. การจำแนกเขตเพื่อการจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีจังหวัด นครราชสีมา. กรุงเทพฯ: 128 หน้า
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2558. คุณภาพน้ำใต้ดิน (ไฟล์ข้อมูล). กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2557. ดิน นิยามและความหมาย. แหล่งที่มา <https://www.ddd.go.th/ofswweb/thaisoil/p2.htm>, สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2564.
- กรมอุตุนิยมวิทยา. 2561. สถิติภูมิอากาศ พ.ศ. 2561 (ไฟล์ข้อมูล). กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร. เอกสารจากเครื่องคอมพิวเตอร์ .
- กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน. 2562. แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน มาตรฐาน 25,000 :1(Shapefile). กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน. กรุงเทพฯ .
- กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน. 2561. แผนที่ชุดดิน มาตรฐาน 1: 25,000 (Shapefile). กรม พัฒนาที่ดิน. กรุงเทพฯ.
- คณะกรรมการพัฒนาตำบลโนนเต็ง. 2562. แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561-2565).องค์การบริหารส่วน ตำบลโนนเต็ง อำเภอกอง จังหวัดนครราชสีมา .ไฟล์ข้อมูล
- คำรณ ไทรพิก และบัณฑิต ต้นศิริ. 2542. คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับพืชเศรษฐกิจ. ไฟล์ข้อมูล
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา. 2562. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด นครราชสีมา (พ.ศ.2561-2565)ฉบับทบทวน. ไฟล์ข้อมูล
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา. 2562. ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579). ไฟล์ข้อมูล
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา. 2562. ยุทธศาสตร์จังหวัดนครราชสีมา. ไฟล์ข้อมูล
- FAO and UNEP. 1997. **Negotiating a sustainable future for land.** Food and Agriculture Organization of the United Nations. Rome. Italy
- FAO. 1974. **A Land Capability Appraisal.**Indonesia Interim Report. (AGL / INS).Rome
- FAO. 1993. **Guidelines for Land Use Planning.** Rome Kristensen P. 2004, **The DPSIR Framework.** National Environmental Research Institute, Denmark. European Topic Centre, European Environment Agency.

**ที่อยู่ : 160 หมู่ 7 ตำบลจ้อหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
30310 Choho, Nakhon Ratchasima 30310**

โทรศัพท์ : 044-371659 โทรสาร(fax) : 044-371659

E-mail : nma01@ldd.go.th

เว็บไซต์ : <http://r03.ldd.go.th/nma01/web/index.html>

